

Debesuota, šilčiau.
Saulė teka 6:44, leidžiasi 7:08.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published by The Lithuanian News Publishers

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

RAYMARKET 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Kovo-March 26 d., 1974 m.

Kaina 15c

72

HENRY KISSINGER TARIASI SU BREŽNEVU

UGANDOS PREZIDENTAS IDI AMIN NUGALĖJO SUKILUSIĄ BRIGADĄ

NAIROBI. — Ugandoje įvyko kariuomenės pasikėsinimas nuversti prezidentą Idi Aminą, kuris pagarsėjo pasaulyje savo nediplomatiškais pareiškimais ir keistu elgesiu. Po ilgesnio šaudymo kareivinių rajone, buvo paskelbta, kad brigados vadas, buvęs kariuomenės štabo viršininkas Charles Arrube nusišovė, pamatęs, kad jo vadovaujamas sukilimas nepasisekė. Užsienio diplomatai Kampaloje, Ugandos sostinėje, laukia žiauraus sukilusio dalinio valymo. Nemažai karininkų, kurie kartu su nusišovusiu generolu vadovavo sukilimui, pabėgo iš miesto.

Generolas Amin pats pagrobė valdžią 1971 m. sausio mėn. Nuo to laiko kariuomenėje buvo ne vienas valymas. Ugandoje gyvena kelios gentys, kurių nariai kovoja tarpusavyje. Net ir kariuomenės eilėse vienos genties kareiviai dažnai puola kitos genties dalinius. Pats prezidentas yra kakwa genties, todėl jis šaltai žiūrėjo, kai buvo žudomi asholi genties gyventojai.

Ugandoje labai priimtas "dingimas" be žinios. Nemažai aukštųjų valdininkų, valdžios tarnautojų, staiga "dingsta". Neseniai kažkur dingo buvęs užsienio reikalų ministras pulk. Mihael Ondoga. Vėliau jo kūnas buvo rastas išplautas ant upės kranto.

Prezidentas Amin paskelbė per radiją, kad nėra jokios priežasties aliarmui, jis kartu išreiškė užuojautą žuvusių giminėms.

Prezidentas Aminas neseniai pagarsėjo pasaulyje, nes jis savo sveikinimo telegramoje prezidentui Nixonui palinkėjo, "greitai pasveikti po Watergate skandalą". Aminas save laiko labai gudriu politiku, net Dievo išrinktuju. Kada Nixonas buvo nominuotas Nobelio Taikos premijai, Aminas jam parašė, kad jis "negali laikyti nominavimą įteikusių žmonių rimtais savo pasirinkimais".

Britanija irgi turėjo pakęsti vieną Amino įžeidimą. Pernai, Britanijos ekonominei krizei pradedėjus, Aminas įsakė Ugandoje rinkti Britanijai aukas. Jis pranešė britų vyriausybei, kad ugandiečiai surinko britams visą sunkvežimį daržovių ir paeikalo, kad britų vyriausybė atsistų, kad būtų toms daržovėms pasiimti, kol "jos dar nesupuvė".

Premjeras Wisonas kartą pasakė, kad Aminas protinai nebalansuotas. Zambijos prezidentas Kaunda Aminą vadina "pamišėliu". Aminas vėl išsilaikė valdžioje, nežinot dar vieno bandymo jį nuversti.

Pajamų mokesčiuose nėra nieko blogo

WASHINGTONAS. — Kongreso komiteto, kuris peržiūri prezidento Nixono pajamų mokesčių dokumentus, pirmininkas sen. Russel Long, demokratas iš Louisianos, pareiškė, kad jis neradęs dokumentuose nieko, kas galėtų priversti prezidentą pasitraukti iš pareigų. Sen. Long pavaduotojas tame komitete, irgi demokratas Wilbur Mills kels kartus pareiškė spaudai, kad mokesčių "kombanicijos" daugiau pakenks prezidentui n egu Watergate.

Sen. Long pareiškė nesutinkant su Mills nuomone. Peržiūrėjęs visus mokesčių dokumentus senatorius negalėjo balsuoti pašalinti prezidentą, nes nėra tuo dokumentuose nieko, kas inkriminuotų prezidentą.

IŠ VISO PASAULIO

BAGDADAS. — Irakan atvyko sovietų gynybos ministeris Andrejus Grečka. Sakoma, kad jis bandys padėti Irako valdžiai išvengti civilinio karo su kurdų mažuma. Sovietų Sąjungoje kurdų irgi yra ir Irako kurdų vadai dažnai važinėja į Maskvą.

WASHINGTONAS. — Ambasadoriumi Japonijon buvo paskirtas buvęs darbo sekretorius James Hodgson. Jei ji senatas patvirtins, jis užims buvusio ambasadoriaus Ingersoll vietą, kuri jau keturi mėn. yra tuščia. Anksčiau Hodgson, 58 metų amžiaus, buvo viceprezidentu Lockheed Aircraft Co.

BUENOS AIRES. — Argentinoje pagrobtas Esso bendrovės direktorius Victor Samuelson dar nepaleistas, nors bendrovė sumokėjo komunistų reikalavimą 14,2 mil. dol. sumą. Įkaitas teroristų rankose yra nuo gruodžio 6 d.

LONDONAS. — Buvęs Britanijos premjeras ir paskutinės konservatorių vyriausybės užsienio reikalų ministras Sir Alec Douglas-Home paskelbė, kad jis pasitraukia iš politikos po 43 metų veikimo. Jis važiuosias į savo 1,000 akrų ūkį netoli Škotijos sienos, ten žuvusias ir rašyšias atsiminimus. Jis jau 70 metų.

KUALA LAMPUR. — Malajijoje priviso daug žiurkių, kurios padaro šaliui daug nuostolių. Vyriausybė šiaurinėje Sumatroje paskelbė žiurkių uodegų supirkimą. Už kiekvieną žiurkę uodegą mokami du centai. Per vieną mėnesį žmonės sunėdė virš milijono uodegų.

WASHINGTONAS. — Vyriausybės agentūros planuoja reikalauti, kad žolei pianti mašinos būtų tylesnės. Šiuo metu normaliam Amerikos mieste savaitgaliais visur ūžia piovimo mašinos, keldamos didelį triukšmą, kuris kenkia sveikatai.

ČIKAGA. — Baisys Jančauskas, gyv. Town of Lake apylinkėje, gavo linksmą žinią. Jo pirktas bilietas laimėjo Irish Sweepstakes 115,000 dol.

WASHINGTONAS. — Watergate komiteto narys, respublikonas sen. Howard Baker pasakė televizijos programoje, kad prezidentas turėtų duoti kongreso komitetui visus reikalingus Watergate bylos dokumentus, o komitetas irgi turėtų patenkinti visus normalius prezidento reikalavimus. Amerikiečiams nesvarbūs legalistiniai manevrai ar įrodinėjimai, kas turi kurią teisę. Amerikai svarbu išaiškinti visą tiesą, pasakė Baker.

PARYŽIUS. — Prancūzijos kėleivinis laivas "France" kasmet duoda nuostolių ir išsilaiko tik valdžios parama. Prancūzų laikraštis "Le Point" rašo, kad arabų lyga siūlo šį laivą nupirkti. Arabai naudotų jį piligrimams į šventą Meccos miestą vežti.

Kambodijos vaikai iš vyriausybės kareivių išmestų šovinių dėžių pasidaro sau įdomius žaislus. Tuol Kėi kaimo vaikai šiose dėžėse veža į namus iš upės geriamą vandenį. Kaimas yra 6 mylios nuo sostinės Phnom Penho.

SOCIALDEMOKRATAI V. VOKIETIJOJE PERGYVENO KELIS PRALAIMĖJIMUS

BONA. — Rinkimai V. Vokietijos Schleswig-Holstein provincijoje parodė tą pačią politinę slinktį, kaip ir kelių kitų rinkimų rezultatai: vokiečiai vis daugiau nepatenkinti socialdemokratų vyriausybė Bonoje. Balsuotojai kaltina centrinę valdžią dėl energijos krizės atneštų nepatogumų. Nors šią provinciją ir anksčiau valdė opozicijos partija — krikščionys demokratai, tačiau šį kartą net ir Liubeko miestas, kuris laikomas kanclerio Brandto gimtinio miestu, valdomas nuo 1946 m. socialdemokratų, perėjo į krikščionių demokratų valdžią.

Krikščionys demokratai Schleswig-Holsteine gavo 52% visų balsų, laisvųjų demokratų partija padidino savo atstovų skaičių, gaudama 9,5% vietų turėtų praėjusioje 5,7%.

Kovo 3 d. Hamburgo miesto rinkimuose socialdemokratų teigė 46% balsų, nors anksčiau turėjo virš 50%. Prieš savaitę Rhineland-Palatinato provincijoje socialdemokratai irgi nukentėjo, surinkę tik 35,6%, vietų anksčiau turėję 41,2% balsų.

Šie valdančiosios partijos pralaimėjimai teikia rūpesčių partijos vadovybei. Centrinė valdžia gali būti rami iki 1976 metų, tačiau, jei dabartinės balsuotojų nuotaikos nepasikeis, socialdemokratai gali atsistoti opozicijoje. Vokiečiai kalba, kad kancleris Brandtas yra geras politikas ir sėkmingas užsienio politikoje, tačiau nesugeba tvarkyti naminių reikalų.

Egiptas sulaužė Suezą sutartį

TEL AVIVAS. — Izraelis labai rimtai priėmė žinią, kad Egiptas perkėlė per Suezą į savo užimtą rytinį krantą apie 100 artilerijos pabūklų, nors sutartyje su Izraeliu jam buvo leista turėti ten tik 36 patrankas. Izraelis pasiskundė Jungtinių Tautų taikos kariuomenės vadovybei ir pranešė Amerikai apie šį sutarties laužymą.

Laikraštis Mariv rašo, kad Egipto elgesys aiškiai rodo, kad Egiptu negalima pasitikėti. Jis ir ateityje bandys sustiprinti savo jėgas. Tel Avive sakoma, kad gynybos ministeris Dayanas gali atšaukti numatytą savo kelionę į Washingtoną derėtis su Sirijos atstovais, jei Egiptas neatitrauks savo nelegalių artilerijos baterijų.

Prezidentas Nixonas vakar posėdyje su pietinių valstijų kongreso atstovais.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

● Jungtinių Tautų kariuomenės vadovybė studijuoja Izraelio skundą, kad Egiptas privežė į rytinį Suezą krantą daug naujų artilerijos pabūklų.

● Automobilių darbininkų unijos prezidentas Woodcock pareiškė, kad konstitucinei krizei užbaigti kongresas turėtų apkalinti ir pašalinti prezidentą Nixoną.

● Saigone policija suėmė 52 asmenis, jų tarpe 37 karininkus, kurie kaltinami nelegalia prekyba. Gauja įveždavo į P. Vietnamą prancūziškus gėrimus, Amerikos cigaretes ir kitas liuksusines prekes.

● Šiaurės Korėja pasiūlė Amerikai pakeisti karo paliaubas Korėjoje pastovia taikos sutartimi. Prieš tai siūloma išvežti visus Amerikos kareivius.

● Apie 6,000 izraelitų demonstravo netoli premjerės Goldos Meir įstaigos, šaukdami: "Golda, eik namo". Daug Izraelio piliečių nepatenkinti ta pačia vyriausybe, kuri nesugebėjo paskutiniame kare sumušti arabų.

● Gallupo viešosios opinijos tyrinėjimas parodė, kad respublikonų partijos apskričių komitetų pirmininkai geriausiu respublikonų kandidatu į prezidentus laiko Kalifornijos gubernatorių Ronaldą Reaganą, kuris gavo 39% visų pirmininkų balsų. Po jo eina viceprezidentas Fordas su 24%, Nelson Rockefelleris su 12%, John Connally su 7% ir sen. Percy su 3% balsų.

● Šiandien Čikagoje lankysis 9 Skylab astronautai su žmonėmis. Jie bus pagerbti miesto tarybos posėdyje, dalyvaus jiems skirtame parade ir aplankys įdomesnes Čikagos vietas.

● Saudi Arabijos karalius Faisalas pareiškė Sirijai, kad jis vėl paskelbė Amerikai naftos boikotą, jei Amerika nepriims Izraelio pasitraukti iš Sirijos žemių.

Brazilijoje spauda toliau varžoma

RIO DE JANEIRO. — Naujasis Brazilijos prezidentas savo inauguravimo kalboje pažadėjo pamažu vesti Braziliją į demokratinę santvarką, tačiau Brazilijos laikraščių leidėjai ir redaktoriai vis tebesiskundžia neatsižvelgiant valdžios cenzūrą. Paskutinis cenzūros įstaigos dekretas uždraudė laikraščiams rašyti net apie streaking'ą, — Amerikoje pasirodžiusi jaunuolių išdykavimą — iaktystą be draubių.

Cenzūra uždraudė dėti laikraščiu puslapius velnių ar angelų piešinius. Šį keistą draudimą iššaukė Veja laikraštis, kuris pradėjo į cenzūros išbrautų straipsnių vietą dėti angelus ar velnius. Greit žmonės sužinojo, kad puslapyje, kuriame yra tie piešiniai, turėjo būti valdžios išbrautas straipsnis ar žinia.

Brazilijoje gerai žinomas laikraštinkas Carlos Garcia, parašęs Sao Paulo laikraštį apie Recife miesto tarybos nario suėmimą, buvo Recife policijos suimtas ir 28 val. išlaikytas. Garcia skundžiasi, kad jis buvo mušamas ir kankinamas. Spėjama, kad šis valdžios veiksmas yra įspėjimas kitiems laikraštiniams, nesitikėti per greitais pažangos kelyje į laisvesnę santvarką.

Baigiasi Irako ultimatas

BEIRUTAS. — Irako prezidentas Ahmed Hassan al Bakr pareiškė, kad vyriausybė bandys įgyvendinti savo kurdų autonomijos planą, nors patys kurdai jam ir nepritaria. Antradienį pasibaigia Irako valdžios kurdamas nustatytas ultimatas — 39% visų pirmininkų balsų, kuri kurdų generolas Mustafa al Barzani atmetė.

Irako prezidentas pasakė, kad Kurdistane bus įsteigtos konstitucinės, teisinės ir vykdomosios valdžios institucijos, kaip Irako valdžia pasiūlė.

● Specialus Watergate prokuroras Jaworski davė laiko Baltiesiems Rūmams iki penktadienio pristatyti visus jo pareikalautus Watergate bylą liečiančius dokumentus ir juosteles, kurios liečia nelegaliai gautas rinkimų aukas.

STRATEGINIŲ GINKLŲ BALANSAS — SVARBIAUSIAS DERYBŲ TIKSLAS

MASKVA. — Valstybės sekretorius Kissingeris vakar turėjo pirmą susitikimą su Brežnevu. Tokių pasikalbėjimų numatyti šeši. Kissingeris į Maskvą atvyko su sovietų ambasadorium Dobryninu ir kartu atsivežė savo 14 metų dukterį Elizabeth bei sūnų, 12 metų David. Kissingeris lėktuve spaudos atstovams pasakė, kad jis turi vilčių su Brežnevu susitarti dėl svarbių principų, liečiančių strateginių ginklų lenktynių suvaržymą. Kissingeris prašys sovietų pagalbos tariantis dėl Izraelio-Sirijos kariuomenių atitraukimo. Bus paliesti ir Amerikos-Sovietų Sąjungos prekybos klausimai.

Arabų ministerių suvažiavimas

TUNISAS. — Pirmadienį Tunise suvažiavo tartis Arabų lygos užsienio reikalų ministrai. Šiame pasitarime bus bandoma užtaisyti vieningumo plyšius, atsiradusius dėl naftos boikoto atšaukimo, kuriam priešinosi Sirija ir Libija. Bus paliesti Izraelio pasitraukimo iš arabų žemių klausimai, tačiau svarbiausias klausimas bus balandžio 9 d. skaičiama nepaprasta Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesija, kurioje arabai kels ne tik naftos paskirstymo, bet ir kitų svarbiųjų pasaulio žaliavų kainų klausimą.

Alžiras, kuriam pritarė ir kitos arabų valstybės, ragino pasaulio atsilikusias šalis reikalauti, kad pramonės valstybės mokėtų už žaliavas aukštesnes kainas, kad pasaulio žemių turtai neėtų aukštus pelnus ne tik pramonės šalims, bet ir toms, kurios tuos turtus valdo ir parduoda. Alžirui pritaria 75 pasaulio valstybės.

Arabų Lyga turi išrinkti savo atstovus, kurie ves derybas su Europos Rinkos atstovais dėl siūlomo bendradarbiavimo prekybos. Šis suvažiavimas turės parinkti laiką ir vietą numatomam arabų valstybių galvų suvažiavimui, kuris turi įvykti prieš rugsėjo mėn. Jungtinių Tautų naują sesiją.

Vokiečiai statys sovietams liejyklą

BONA. — Vakarų Vokietija padės Sovietų Sąjungai pastatyti plieno liejyklą ir jo apdirbimo fabrikus prie Kursko. Vokiečių bendrovių grupė susitarė su Maskvos valdininkais, kad sovietai už pastatus ir įrengimus sumokės apie bilijoną dolerių pinigais.

V. Vokietijos ekonominių reikalų ministras Hans Friderichs pareiškė, kad ši sutartis apima didžiausią ligšiolinį Rytų-Vakarų biznio projektą.

HOUSTON. — Paskutinė astronautų ekspedicija į mėnulį davė seniausią iki šiol mėnulyje rastą akmenį, kuris, mokslininkų nuomone, kilęs iš saulės sistemos susidarymo laikų, apie 4,6 bil. metų atgal.

PHNOM PENHAS. — Tūkstančiai budistų vienuolių demonstravo reikalavdami, kad vyriausybė ir komunistų jėgos nesunaikintų Pshar Oudong miestą, kuriame yra istorinių paminklų ir daug senų šventovių. Prieš savaitę komunistai miestą užėmė, tačiau vyriausybė pasiuntė stiprias jėgas miesto atsiimti. Budistai nešiojo plakatus: "Mes norime taikos".

Kissingerį ir jo palydovus Maskvos aerodrome pasitiko užsienio reikalų ministras Gromyko. Pravda šio vizito proga parašė, kad "tarptautinis zionizmas sustiprino savo veiklą, kurios tikslas sutrukdyti Rytų-Vakarų susitarimus".

Aukštas Kissingerio delegacijos pareigūnas pasakė spaudai, kad ketvirtadienį Washingtone įvykęs Valstybės Saugumo Tarybos posėdis svarstė daugiausia strateginių ginklų klausimus.

Sekretorius Kissingeris paleliui į Maskvą buvo trim valandoms sustojęs Bonoje, kur tarėsi su užsienio reikalų ministru Sheel ir pasimatė su kancleriu Brandtu. Vokiečiai pasiūlė Kissingeriui naują procedūrą pasitarimams tarp Europos rinkos vadovybės ir Amerikos. Kissingeris tiems pasiūlymams priitarė, tačiau abejojama, ar tokiems pasitarimams priitarė Prancūzija. Vokietija siūlo leisti amerikiečiams pareigūnams dalyvauti rinkos politinių pasitarimų grupės posėdyuose, jei juose yra svarstomi abiem svarbūs klausimai.

Pagrindinis Kissingerio-Brežnevo derybų klausimas yra daugialgių raketų skaičiaus apribojimas. Tuo reikalu jau buvo derėtasi su Gromyko, kai tas lankėsi vasario mėn. Washingtone. Po to Kissingeris dažnai tą klausimą svarstė su ambasadorium Dobryninu, kuris lėktuve spaudos reporteriams pasakė, kad jis tikisi iš šios kelionės konkrečių susitarimų.

Prezidentas Nixonas važiuos į Maskvą birželio mėn. pabaigoje. Iki to laiko norima susitarti dėl ginklų apribojimo, kad Nixonas ir Brežnevas galėtų iškilmingai naujas sutartis pasirašyti.

Kissingerio vizitas bandys išsprendi nuomonių skirtumus dėl Sirijos reikalavimų Izraeliui, kuris nori įkurti Sirijos fronte buferio zoną, tačiau nenori pasitraukti iš visų Golanų aukštumų.

Japonai stato lėktuvus Amerikoje

SAN ANGELO. — Texas valstijoje dirba įdomi aviacijos įmonė, viena didžiausių pasaulio mažų lėktuvų bendrovių, trumpai vadinama MAI. Jos pilnas vardas Mitsubishi Aircraft International. Tai Japonijos kapitalu įsteigta įmonė, kurioje dirba 427 amerikiečiai ir 10 japonų, sudarą vyriausią vadovybę.

Amerikoje tokių užsienio įmonių jau yra virš 900. Minėti MAI lėktuvai skiriami Amerikos bėmėniam skraidyti. Kiekvienas kainuoja apie pusę milijono dol. Pernai įmonė pastatė lėktuvų už 400 mil. dol.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

NAUJAUSIAS PROSTATOS GYDYMAS

Tinkamas vaistais prostatos uždegimo gydymas laiduoja pagydytą aštrus ir chroniško prostatito.

Urologas Edwin M. Meares, Jr., M. D.

„Nu šimtai metų prabėgo kai gydytojai žino ir gydo prostatos ligas. Trys svarbiausios prostatos negerybės: prostatitas, gerybinis jos padidėjimas ir vėžys (canceroma) per paskutinį dešimtmetį susilaukė tinkamiausio gydymo.

Aptarsime visų tų trijų negyrybių tvarkymą šių dienų medicinos mokslo šviesoje. Bendrai pasakius, štai kokią dabartinį gydymo būdą.

Tinkami antibirotiniai vaistai yra veikliausieji aštrus prostatos uždegimo atveju (bakterial prostatitis). Naujas antibiotikas trimethoprim dabar pirmą kartą medicinos istorijoje pajėgia suvaldyti chronišką prostatos uždegimą. To iki šiol nebuvo galima pasiekti.

Ne bakterijų sukelta prostatita sunku gydyti. Kartais pasiekia tokius uždegimus sutvarkyti su senovišku gydymu, vartojant tenacyclines.

Kai žymiai susitvarko šlapimo nutekėjimas dėl gerybinio prostatos padidėjimo — geriausias gydymas — prostatos išėmimas operacijos būdu. Išimama per varpą nedideliam padidėjimui esant. Einama per pilvo viršų esant labai padidintai prostatai.

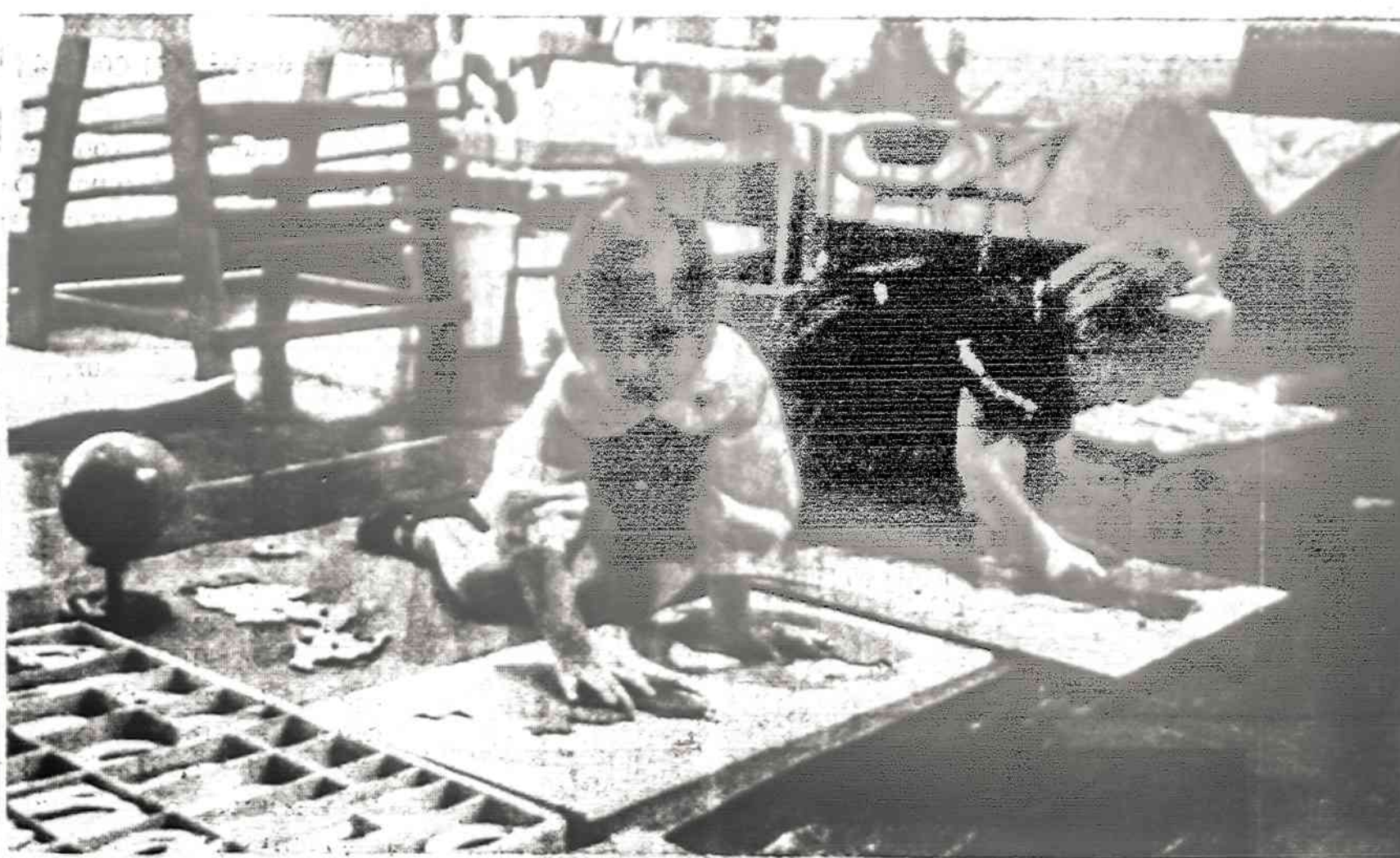
Prostatos vėžio gydymas priklauso nuo to ligos stadijos. Atėityje bus galima sėkmingiau su prostatos vėžiu kovoti, varto-

jant prieš vyriškuosius hormonus veikiančius vaistus, (antian-drogenic progestational compounds). Dabar susipažinsime kiek iš arčiau su minėtų trijų prostatinių negyrybių tvarkymu.

Bakterinis prostatos uždegimas prostatitis

Žodžiu prostatitis iki šiol buvo vadinami įvairiausi prostatos negyrybės. Bakterinis prostatitis yra tam tikras prostatos uždegimas — gali jis būti ūmus ir chroniškas, sukeliamas dažniausiai šitokių bakterijų: escherichia coli, kartais dar ir šitokios bakterijos sukelia prostatitą: klebsiella, enterobacteriaceae, proteus, pseudomonas ir streptococcus fecalis.

Ūmaus prostatito reiškiniai prasideda staiga šurpulių ir karščių, strėnų skausmų, dažnai šakumo skausmas esti, dažnas ir skausmingas šlapinimasis imama kamuoti žmogų, atsiranda nesulaikomas reikšmingas šlapin-tis, prasideda įvairaus laipsnio sunkumas nusišlapinti, nes šlapimo išėjimo iš pūslės vartai esti laikinai susiaurinti. Pati prostata (ją pirštu per išėjimą angą praeiuojant) esti skausminga, vietomis ar visa patinusi ir sukietėjusi ir karšta. Gydytojas lengvu paspaudimu išspaudžia iš jos sekretą — skystą pilnus bakterijų. Čia reikia ne-

Studijuojam geografija...

pamiršti, kad gydytojas neturi masuoti aštrus uždegimo apimtos prostatos, kol pakankamai kraujuje atsiranda antibirotinių vaistų. Gydytojas ar laborantas paima prostatos sekretą — skystį išstirinti bakterio-logiškai. Fadaroma laboratorijoje rastų bakterijų jautrumo vaistams tyrimas. Tada gydytojas žino, kokius vaistus bakterijas žudyti. Pirm kultūros duodami geriausi vaistai — daugiausia bakterijų rūšių žudai (pvz. furadantin, tabletes po 100 mg. kas keturias valandas imamas).

Dabnai tokie prostatitu ūmi negalaujantieji gulomi ligoninė. Jie ten ramiai gul, nuo skausmų vaistus gauna, daug geria, skystis ir ima prieš bakterijas vaistus. Kol ligoninėje, nustatoma bakterijų rūšis, pacientas gauna sekantių antibirotikų: gentamicin, vienas ar kom-binacijoje su penicilinu ar ampicilinu.

Taip pradėjama kova beveik su visais galimais prostatos bakterijomis. Toks gydymas tęsiamas mažiau mažiau, dešimt-tį dienų. Čia turime lietuvių atsimintį tiesę ir jos prisilaikyti: nenustoti vaistus ėmus anksčiau negu reikia. Namuose gydytojas negali nuolat prie ligonio būti, jis pasitiki sergančiuoju.

O jis palengvėjimą pajutęs per anksti meta vaistus, vartojęs. Niekada taip dabar nesielkime. Kitais mes galime išimams prostatos uždegimą, chronišką. Tada gydymas bus daug sunkesnis.

Iki šiol beveik nebuvo galima išgydyti chroniško prostatito. Labai ilgai toliau turėdavome sėdimas šilto vandens vonias kasdien, masažavimas prostatos bent kartą savaitėje būdavo reikalingas ir atsakančių antibirotikų ilgas ėmimas buvo būtinas. Dabar nauji vaistai: trimethoprim gerai tvarko chronišką bakterinį prostatitą.

Chroniškas prostatitas

Mažiausiai dešimt dienų ėmus antibiotikus, kartais daug ilgiau — juos nutraukiama, atsižvelgiant į ligonio savijautą ir tyrimų davinius. Už kelių dienų po antibirotikų nutraukimo patikrinamas šlapimas (trijose porcijose) ir prostatos sekretas po jos masažo. Prie prostatito visada netrukus prasideda šlapimo pūslės uždegimas (cystitis). Antibiotikus nutraukus neturi rasti bakterijų nei šlapime, nei prostatos sekrete. Jei neišnaikinsime visai bakterijas prostatos skystyje — susilauksime chroniško prostatito.

Kaip pažinti, kad žmogus turi jau chronišką prostatitą bakterinį? Du dalykai esti chroniško prostatito atveju: 1. Nuolat užsilauko bakterijos prostatėje — jos sekrete, 2. kartais nuo karto užsidega šlapimo takai — kanalai ir pūslė. Gaunasi šlapimo pūslės (cystitas) uždegimas ir šlapimo takų toks pat pakitimas (urethritis).

Vyrui dažnai pasitaiko, kad jis apturi dažnai šlapimo takų bei pūslės uždegimus. Dabar su-sekta, kad tokių negyrybių pas-

vyrus atsiradimo priežastis pati didžiausia yra chroniškas bakterinis prostatitas. Įvairiai dažnai šlapimo pūslė užsidega turint chronišką prostatitą: kartais kas antra diena, kartais kas du mėnesiai. Žinokime, kad tokie šlapimo pūslės uždegimai esti visada tų pačių bakterijų sukelti, kurios randasi chroniškai uždegtoje prostatoje.

Chroniško bakterinio prostatito reiškiniai

Įvairūs esti chroniško bakterinio prostatito reiškiniai. Kartais žmogus visai niekuo nenusiskundžia. Tik protarpiais antibirotiniais vaistais gydymo tokie gauna bakterijas šlapime ir pūslės sujudinimą. Daugelis pacientų turėdami chronišką prostatitą, skundžiasi strėnų skausmais, šakumo srity skausmu, veržimu, nesulaikomu šlapin-tis, dažnu ir skausmingu šlapinimusi. Nieko ypatingo neranda gydytojas, praeiuojdamas per išėjimą angą prostatą. Prostatos sekrete randama baltų kraujo kulielių ir riebalinių lase-lių ant celių. Gydytojas turi iš-skirti tokį prostatitą nuo panašius reiškinis duodančio be bakterijų atsiradimo prostatito.

Komplikuo-tas šlapimo tyrimas

Visi vyrai turi būti susipažinę su komplikuo-tu šlapimo tyrimu. Jis yra štai kaip atliekamas. Prieš nusišlapinant nuvaloma varpa su muilu (detergent soup). Atidžiai muilas nuplaunamas. Paciento pūslė turi būti pilna. Visą laiką laikoma atitraukta varpos odelė. Pirmus 10 cc šlapimo surenkama į sterilų vamzdelį. Tai urethros esamų bakterijų tyrimui (urethra — tai varpos kanalas). Vieną stiklinę šalin nusišlapinus, surenkamas vėl šlapimas kultūrai — tai šlapimo pūslės bakterijų tyrimui.

Tada gydytojas pamasazuoja prostatą — jos sekretas kartu su dabar 10cc nusišlapintu šlapimu siunčiamas prostatoje esančioms bakterijoms susekti. Mi-nėti kiekiai šlapimo su prostatos sekretu tuoj dedami šaldytuvan. Veliau daromi bakteriniai tyrimai.

Iki šiol nepagydomas chroniškas prostatitis pasiduoda gydymui

Ūmaus prostatito atveju antibirotikai pereina per prostatos sienelės ir žudo bakterijas. Taip pagydomas esti ūmus prostatitis. Tokie tyrimai atlikti su šūnimis ir žmonėmis. Visai kitas dalykas esti chroniško prostatito atveju. Tada antibirotikai negali pereiti per prostatos sienelės ir negali sunaikinti jose esamų bakterijų. Taip buvo iki šiol. Su chronišku prostatitu vyrai vargdavo ilgus metus.

Dabar laikai papsikeitė. Pagamintas saujas antibirotikas, kuris praeina per prostatos sienelės ir naikina joje chroniškai susi-pietusias bakterijas. Tas vaistas vadinasi trimethoprim. Jis kombinacijoje su sulfamethoxazole vaistinėse gaunamas septru arba bactrim vardu. Dveji vaistai vienoj tabletej pastiprintai naikina bakterijas chronišką prostatito atveju. Tai gera naujiena vyrams, turintiems

tos negalavimuose. Susirgę — pildykime gydytojų nurodymus. Čia paduotos žinios palengvins gydymą, nes nebūsite naujokai moderniausiajį gydymą apturėdami.

Pasiskaityti. Modern Medicine, March 18, 1974.

STENKIMĖS TEISNGU ATSAKYMU PASINAUDOTI

Klausimas. Prašau gerb. daktarą paaiškinti, kas man daryti su tėvuku: jis pradėjo nenurinti, iš lovos keltis, vidurnaktį rengtis, niekus kalbėti. Nei jo palikti galiu, nei nuolat su juo būti įmanoma. Kokie vaistai bū-

tų geriausi. Visiems tai bus naudinga žinoti.

Atsakymas. Mažiausiai ne-geistinių reiškinų duoda tokiame negalavime geras vaistas yra Thloridazine (Mellari), po 25 mg. tabletės. Vidutinė paros dozė yra 38.9 mg. Tai mažiau nei dvi tabletės. Galima vartoti ilgą laiką. Tik slaugyti reikia: daug skysčių gerti tokie turi. Jau vien skysčių pagausėjimas kūne tokiems elgseną pagerina.

FIGHT HEART DISEASE

GIVE HEART FUND

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleks. Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1899-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago lietuvių atvykimas į šią pirmos lietuvių koloniją, jų suorganizavimas šalpos draugijos, statytos bažnyčios, steigti laikraščiai, kurių viso buvo 12, 41 teatro draugia, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikų, socialistų, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, steigtos mokyklos, šaltakios, bažnyčios ir kt.

Yra ir kitų knygų, išleisite, prašome parašyti čekį arba money order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pinigais

134 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

GEROS DOVANOS

SIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR „NAUJIEŖOSE“ su DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietas viršelius, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštis viršelius tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order.

NAUJIEŖOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, be to, kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuvių minimi seriuose atsiminimuose ir mifologijoje. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjęs labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvienam žodžiui metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaite šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2. Knygėlę jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIEŖOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIEŖŲ VAJUS JUBILIEJINIAIS METAIS

PADVIGUBINTI SKAITYTOJUS

Pirmųjų dviejų vajaus laikotarpių tikslai — talkos būdu nugalėti sunkumus nepastovios ekonomijos bei nepalankių sąlygų laiko arpyje ir pasiroditi bei teikti jėgas tolimesniems darbams — daugelio skaitytojų bei tautiečių buvo teisingai suprasti ir įvertinti.

Paskelbus vajų, ne tik dovanos, bet ir teigiami atsiliepimai, atgarsiai ir padėtiniai kėlė geras darbo nuotaikas, dargi draugiškai kitus motyvus. Visa tai buvo nepaprastai reikšmingi reiškiniai. Jie suartino skaitytojų tarpusavyje ir sustiprino ryšius su bendradarbiais ir darbuotojais, taip pat sutelkė naujų jėgų. Žinios ir žinutės apie tolimiausias vietas ir jose esančius asmenis buvo tarsi rankų paspaudimai juntant ir rodant lietuviškos gyvybės bei meilės spaudai pulsą, sudarant grandinę tolimesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išvijos taip pat paverttos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviško reikalo renesanso.

Todėl šiais jubiliejiniais metais, švenčiant 80 metų sukaktį, Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir visus lietuvių pasekti pirmųjų platintojų ir pirmųjų skaitytojų pavyzdžiais suaktyvinti pastangas ir bendromis jėgomis pasiekti sunkų, bet įmanomą tikslą — PADVIGUBINTI NAUJIEŖŲ SKAITYTOJUS.

Gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas skaityti.

Chicagoje ir Kanadoje Naujienos metams — 24.00, pusei metų — \$13.00, trims mėnesiams — 7.50, vienam mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vienam mėnesiui — \$2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIEŖOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

Siunčiu..... dol.

☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsiskaičiusiam naujam skaitytojui.

☐ Užsakau Naujienas savo..... kaip dovaną..... proga.

☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nerikėtų siųsti raginimo.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis suipažintų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

Parašas

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bend-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity 4 1/2 years, 10 months 14 1/2 days the first year. Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deducted or reinvested.

Take stock in America.
Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIEŖOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

LAISKAS "NAUJIENŲ" REDAKCIJAI

ČIURLIONIO GALERIJOS REIKALU

1974 m. kovo mėn. 20 d.

GERBIAMAS p. REDAKTORIAU,

Sių metų vasario mėn. 28 d. esu išsiuntęs "Draugui" čia pridėdamą laišką ir paaiškinimus Čiurlionio Galerijos reikalais. Tai yra atsakymas kun. Borevičiui ir atitaisymas jo sušauktoje spaudos konferencijoje paskelbtų netiesų. Deja, "Draugas" nespauddines anksčiau nusiųstų mūsų raštų Čiurlionio Galerijos reikalais, per tris savaites nesurado vietos ir šiam raštui. Matyt, jo skaitytojai tiesos neturi žinoti.

Nors tie paaiškinimai jau buvo atspausdinti "Dirvoje" labai prašyčiau juos paskelbti ir "Naujienų" skaitytojams.

Iš anksto Jums dėkodamas

Reiškiu pagarbą

Domas Adomaitis,
Direktoriato Pirmininkas

Kun. Dr. Pranai Garšvai,
Vyr. "Draugo" Redaktorius.
4545 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

1974 m. vasario 28 d.

GERBIAMAS p. REDAKTORIAU,

"Draugas" š. m. vasario mėn. 7 d. paskelbė specialios konferencijos Jaunimo Centre aprašymą, o vasario 8 d. įdėjo Č. G. Globos Komiteto vardu pasirašytą pasisakymą galerijos reikalais. Konferencijoje ir jos aprašymuose paskleista grubios netiesos ir šmeižtų.

Manydami, kad "Draugas" nesiekia sąmoningai klaidinti savo skaitytojus, prašome paskelbti čia siunčiamus paaiškinimus. Tuo, ką "Draugas" paskelbė, neabejotinai buvo įsipareigota leisti pasisakyti ir antrajai ginčo šaliai.

Iš anksto Tamstai dėkodamas

Reiškiu pagarbą

Domas Adomaitis,
Direktoriato Pirmininkas

ČIURLIONIO GALERIJOS REIKALU

Atsakymas kun. J. Borevičiui

Sių metų vasario mėn. 5 d. asmeniniais kvietimais sušauktoje spaudos ir "draugų" konferencijoje, Jaunimo Centre, Čiurlionio Galerijos Globos Komiteto vardu buvo paskleista daug netiesos. Kalbėta Komiteto vardu, bet neužsiminta, kad tame Komitete iš penkių narių tėra likę tik kun. J. Borevičius, A. Kairys ir dail. P. Kaupas. Taip pat neįsiminta, kad be Lietuvos Konsulato ar jo atstovo Globos Komitetas nebėgali atstovauti ir pasisakyti. Trūkstant dailininkų vietoje pasitraukusios dail. V. Balukienės. Niekas iš dalyvių nepaklausė koks yra Globos Ko-

miteto teisinis statusas po to kai galerijos steigėjai atšaukė parašus, kurių pagrindu tas Komitetas gimė.

Kas įsteigė Čiurlionio galeriją? Konferencijoje, užuot kalbėję apie tikrąsias ginčo priežastis su Čarterio Direktoriatu, — Lietuvai skirtu-turto dokumentų sudarymą, jų deponavimą Konsulatuose ir pan. — buvo stengiasi tą ginčą daugiau supapanioti sugrįžtant prie Čiurlionio Galerijos steigimo. Komitetas pranešime tvirtinama, kad Čiurlionio o Galerija buvusi įsteigta Amerikos Lietuvių Menininkų Klubu, o tikrieji tos galerijos steigėjai: a. a. dail. Z. Kolba, prof. Adomas Varnas, dail. M. Šileikis, dail. J. Tričys ir jų kvietiniai buvo pavadinti "keli privatus asmenys... bandą pasisavinti Lietuvai skirtą turtą".

Dail. Z. Kolbai mirus tas pats Globos Komitetas paskelbė šeimai užuojautą, kurioje velionis be jokių rezervų pavadintas "Čiurlionio Galerijos Steigėju". Dabar, atrodo, tas steigėjo titulas iš dail. Kolbos atimamas ir atiduodamas Menininkų Klubui. Laimei, dar tebėra gyvi dailininkai, padėję įvykdyti Z. Kolbos sumanymą, galintieji paliudyti žodžiu ir raštais kas įkūrė ne tik Čiurlionio Galeriją, bet ir Menininkų Klubą.

1956 m. liepos 29 d. Lietuvių Dailininkų Sąjungos Pirmininkas Z. Kolba parašė Provinciolui kun. Br. Krištanavičiui raštą, prašydamas patalpų statomame Jaunimo Centre. Pirmasis to rašto sakiny yra toks: "Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjunga, norėdama suaktyvinti mūsų menininkų kūrybinį darbą ir kultūrinį gyvenimą Čikagoje numato įkurti meno klubą... Numatoma kviesti rašytojus, teatralus, muzikus, architektus". 1956 m. rugsėjo 15 d. Lietuvių Auditorijoje A. L. Dailininkų Sąjungos Pirmininko Z. Kolbos sukvieisti susirinko penkių kultūrinių organizacijų pirmininkai (atstovai) ir įsteigė tų organizacijų savotišką federaciją — Menininkų Klubą. Dail. Z. Kolba buvo išrinktas to klubo

pirmininku. Menininkų Klubas buvo savarankiška organizacija "kepurė", sudaryta iš tų organizacijų pirmininkų ar jų atstovų. Kas matė A. L. Menininkų Klubą čarterį Nr. 3318, turėjo pastebėti, kad jame nužymėti tikslai pilnai atitiko ano meno klubo federacinį pobūdį, su šiomis organizacijomis: A. L. Dailininkų Sąjunga, Rašytojų Draugija, Scenos Darbuotojų Sąjunga, Muzikų Draugija ir Inžinierių-Architektų Sąjunga.

1957 m. birželio mėn. Morrison Hotel įvyko L. B. Čikagos suorganizuota Lietuvių Meno Paroda. Dail. Z. Kolbos sudarytoji tos parodos jūry komisija 1957.VI.30 surašytame protokole aiškiai nusakė savo uždavinį: "(Morrison Hotel) Lietuvių Meno Parodos geriausiems kūriniams atrinkti Čiurlionio vardo galerijai". Iš tos parodos buvo atrinkta 17 kūrinių jau veikiančiai, bet Jaunimo Centro patalpoje laukusiai Čiurlionio Galerijai. Ją suorganizavo ir tvarkė L. Dail. Sąjungos Valdybą ir ją kviesti dailininkai.

Čiurlionio Galerijos vargai

Su Menininkų Klubu ir Čiurlionio Galerija viskas laimingai klostosi, kol klubą sudarančios organizacijos jį palaikė ir kiekviena iš jų rūpinosi sava veikla. Bėdos prasidėjo, kada federacijos dalis nuo klubo atsiskyrė ar veiklos neišvystė žlugo, o dailininkų vedama Čiurlionio Galerija ėmė bujoti. Pakaitę įstatus ir Menininkų Klubą iš federacijos padarė eiline organizacija, kurioje kiekvienas galėjo būti nariu, naujieji "klubininkai" visu svarių užgėlė ant Čiurlionio Galerijos ir ėmė diktuoti ir terorizuoti galeriją tvarkančius jos steigėjus. Pradžioje dail. Z. Kolba buvo pašalintas iš klubo pirmininko posto ir jam prikergtas "igaliojimo" titulas. Vėliau, užraktų pakeitimu kun. Kidykas padėjo "klubininkams" įvykdyti smurtą ir steigėjus visiškai nušalino nuo Čiurlionio Galerijos tvarkymo.

Vargais negalais "teismų botaigai" išvijo "klubininkus" iš galerijos ir ją perdavė į Globos Komiteto rankas. Ir kokia ironija: kun. Borevičius — šį kartą kaip būsimas Globos Komiteto Pirmininkas — savo rankomis pakeitė Čiurlionio Galerijos užraktus.

Mirtinos ligos apimtas dail. Z. Kolba šaukėsi kun. Borevičių, valdantį jo įkurtąją galeriją ir kalbino atitaisyti skriaudas. Deja, tik įsitikinęs, kad dail. Kolba tikrai jau mirė, jis suorganizavo "delegaciją" iš dail. V. Balukienės ir J. Jasaičio atlikti "protokolo" pareigą. Vos kelioms valandoms po mirties praėjus "delegacija" atnešė — vietoje gražintos beveik trijų tūkstančių dolerių skolos — kun. Borevičiaus Globos Komiteto

Prie Trakų pilies

vardu pasirašytą \$1,000 čekį — "auką našlei".

Po to, kad Gen. Konsulės p. Daužvardienės vedamuose pasitarimuose, atrodo, buvome taip arti šio žalingo ginčo užbaigimo, visai nesuprantama kodėl tie pasitarimai buvo nutraukti. Taip pat nesuprantama, kuriais sumetimais dabar Globos Komiteto vardu yra skleidžiami šmeižtai galerijos steigėjų adresu ir norima išskelti susikompromitavusį ir neatsiskaičiusį Menininkų Klubą, sugrąžinant į tamsiausią Čiurlionio Galerijos laikotarpį, nuženklintą dviguba buhalterija, Revizijos Komisijos išmetimu ir kitais "istoriniais perlais"? Sunku patikėti, kad tuo būtų siekiama įrodyti tam tikrą "giminystę" su ta praeitimi ar priminti visuomenei į kokias rankas Čiurlionio Galerija jau buvo anksčiau patekusi. Būdinga, kad Lietuvos Gen. Konsulė beveik dvejis metus trukę pasitarimai konferencijoje, atrodo, nebuvo net paminėti.

Dail. P. Puzino paveiksłai

Jau ne kartą tie paveiksłai buvo bandoma panaudoti nelegaliai galerijos ginče. Buvome keli liudininkai kaip ką tik po operacijos grįžusį, vos pasėdintį dail. Kolbą terorizavo ponis Currence, buvusi dail. Puzino žmona. Ji, be abejo, buvo atsiųsta ne kieno kito kaip kun. Borevičiaus ir jo advokato. Ji pati prasiarė tuos asmenis mačiusi, kas mums ir be to buvo aišku, nes ponis Currence kalbėjo apie tokias smulkmenas iš teismo buvusios bylos, kurios tik šioms asmenims te galėjo būti žinomos. Tą įvykį ir daugiau a. a. dail. Kolba yra aprašęs po jo mirties paskelbtame straipsnyje "Naujienos, 1972. IV.10). Nestebėtina, kad "draugų" konferencija p. Currence taip toji tos parodos jūry komisija 1957.VI.30 surašytame protokole aiškiai nusakė savo uždavinį: "(Morrison Hotel) Lietuvių Meno Parodos geriausiems kūriniams atrinkti Čiurlionio vardo galerijai". Iš tos parodos buvo atrinkta 17 kūrinių jau veikiančiai, bet Jaunimo Centro patalpoje laukusiai Čiurlionio Galerijai. Ją suorganizavo ir tvarkė L. Dail. Sąjungos Valdybą ir ją kviesti dailininkai.

1957 m. birželio mėn. Morrison Hotel įvyko L. B. Čikagos suorganizuota Lietuvių Meno Paroda. Dail. Z. Kolbos sudarytoji tos parodos jūry komisija 1957.VI.30 surašytame protokole aiškiai nusakė savo uždavinį: "(Morrison Hotel) Lietuvių Meno Parodos geriausiems kūriniams atrinkti Čiurlionio vardo galerijai". Iš tos parodos buvo atrinkta 17 kūrinių jau veikiančiai, bet Jaunimo Centro patalpoje laukusiai Čiurlionio Galerijai. Ją suorganizavo ir tvarkė L. Dail. Sąjungos Valdybą ir ją kviesti dailininkai.

Del ponio Currence rūpesčio po kuriuo stogu ir kaip laikomi Čiurlionio Galerijos atpirtieji paveiksłai galime tik štai ką pasakyti. Pagal specialią sutartį p. Currence yra perėmusi 17 dail. Puzino paveiksłų, skirtų Nepriklausomai Latvijai. Tie paveiksłai turi būti perduoti Latvių kultūrinei organizacijai Amerikoje. Jei tokios neatsirastų, tai po p. Currence mirties paveiksłai turi būti perduoti Čiurlionio Galerijai, kuri toliau juos saugotų ir laikui atėjus perduotų Nepriklausomai Latvijai.

Sekant p. Currence pavyzdžiu gal kam nors vertėtų susirūpinti ir patikrinti kaip užlaikomi Nepriklausomai Latvijai skirtieji paveiksłai.

Norime priminti, kad a. a. dail. P. Puzino paveiksłai kaip ir kitas jo turtas dvejis metus išbuvo dulkėtame New Yorko miesto sandėlyje. Jie buvo išpirkti privaciai suskoliniais pinigais ir tos skolos negrąžintos iki šio laiko. Vien dail. Z. Kolbos našlei negrąžinta beveik \$1400, išleistų paveiksłams išpirkti, parvežti ir įremini.

Dail. A. Žmuidzinavičiaus "Regėjimas"

Iš Čiurlionio Galerijos "iškeičiamas" ir pardavinėjamas "Regėjimas" kun. Borevičiaus aiški-

nima buvęs išduotas pristačius teismo patvirtintą Dr. K. Drangelio testamentą. Tai nėra paaiškinimas ir pasiteisinimas, nes visiems žinoma, kad dovanotas turtas jokiais testamentais negali būti atsiimtas ir vėl kam nors paskirtas. Jei nebūtų dvilypės galerijos organizacijos, to nebūtų atsitikę. Direktoriato turimas Dr. Drangelio pasirašytas dovanojimo aktas "Regėjimą" būtų apsaugojęs nuo ankstyvesnių ar vėliau sudarytų jo testamentų.

★ Pasitarimais Lietuvos Generaliniame Konsulate buvo siekiama ginčą užbaigti savybeje, bet viešo "vanojimosi". Kun. Borevičius pasirinko kitą kelią, kuris vargiai bus naudingas lietuviams ir ypač jėzuitams. Bet, atrodo, kas nustoja gerbti save, tam nebesvarbus nei savųjų vardas. Spaudos ir "draugų" konferencijoje siekta "sutriuškinti priešą", tik ir tuo keliu einant iš netiesybės nepadaroma tiesa.

Č. G. Direktoriato vardu
Domas Adomaitis,
Direktoriato Pirmininkas

• Į ką mažas įprasi, tą senas atrasti.

• Būk girtinas, bet nesigirk.

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visoms aplinkėms. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

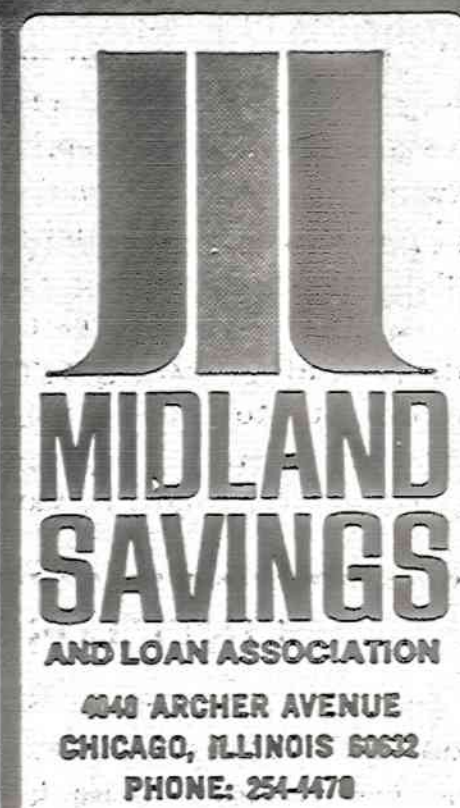
Frank Zogas, President

5 1/4 %

Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2 %

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas Lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtus knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapackinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose. Vokietijoje. 273 psl., kietas drobės viršelias kainą 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klastingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuralitis, MAGISKUOJŲ KLIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpūdi. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuralitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitropo pronaiganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIŲS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami. NAUJIEŲ, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveiksłų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštą reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIEŲ

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2 %

PER ANNUM
\$5,000.00 OR MORE
4 YEAR MATURITY

6 3/4 %

\$5,000.00 OR MORE
30 MONTHS MATURITY

6 1/2 %

\$2,500.00 OR MORE
1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6108.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year, other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$24.00
pusiui metų	\$12.00
trejims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$22.00
pusiui metų	\$12.00
trejims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Tilvyčio nuoširdumu lietuviai netiki

Jeigu Petras Cvirka būtų gyvas, tai kovo 12 dieną jis būtų minėjęs savo 65 metų sukaktį. Bet jis mirė jaunas, vos sulaukęs 38 metų amžiaus. Jis turėjo lengvą plunksną. Jo "Pirmasis mišias", "Cukrinius avinėlius", "Žemę maitinčiuje", "Saulėlydį Nykos valsčiuje" ir net "Frank Kruką" lietuviai noriai skaitė, nors pastarasis veikalas buvo akiplėšiškiausias Algirdo Margerio Lietuvon pasiūsto rankraščio plagiatas.

Cvirka greitai išsirašė. Jis turėjo geriausias sąlygas rašyti, bet jam nesiraišė. Tada jis pradėjo politikuoti. Jeigu jis būtų visuomenės mokslus studijavęs, jeigu jis būtų arčiau susipažinęs su Lietuvos politinėmis partijomis, tai jis būtų ištraukęs į pačių lietuvių vestą kovą už geresnius įstatymus, teisingesnį jų vykdymą, demokratinę santvarką, ekonominį gerbūvį, bet studijoms jis netiko, todėl ir pasirinko patį lengviausią kelią — susiraišė su Maskvai dirbančiais lietuviais komunistais.

Komunistas iš jo buvo menkas. Tarptautinės politikos jis nesuprato. Jis net komunistų partijos potvarkių nesuprato. Dėl silpnų žinių ir dar silpnesnės partinės disciplinos, Kuibysėve jam buvo suruoštas partijos teismas. Jeigu ne Antanas Snieckus, jauna vaikėža dar Lietuvoje pamėgęs, tai Cvirka būtų buvęs sušaudytas. Tardytojams rusams jis ilgas valandas turėjo aiškintis, kur jis nukisęs Lietuvoje gautą partinį bilietą, kaip patekęs į gerus viešbučius, kuriais sumetimais jis palaikęs artimus ryšius su abejotinos ištikimybės gruziniais ir kitokių tautų karo metu atsiradusiomis kaukazietėmis.

Cvirka, apie politiką nieko nesuprato, bet lietuviams jis padarė labai daug žalos. Jis buvo pats kvailiausias komunistų partijos pastumdėlis. Pačiame Kaune komunistai jį paskyrė rašytojų sąjungos vyriausiu vadovu. Maskvoje Cvirką įtraukė į gryniausios sovietų imperializmo propagandos tinklą. Kai sovietų karo jėgos antrą kartą įsiveržė į Lietuvą, Cvirka taip pat buvo ištikimiausias sovietų įrankis. Likusiems Cvirkos draugams sovietų valdžia kartas nuo karto įsakė prisiminti Cvirką ir rašyti apie jį atsiminimus. Vienas kitas jau yra parašęs, o Cvirkos 65 metų gimimo sukakties proga buvo įsakyta Teofilui Tilvyčiui parašyti savo atsiminimų pluoštą. Tilvytis buvo dešinioji Cvirkos ranka rašytojų sąjungoje. Apie buvusį savo viršininką ir bendradarbį Tilvytis šitaip rašo:

"Atėjo istoriškieji 1940 metai. Vasarą dažnai nuvykdavau į tėviškę ir ten praleisdavau keletą dienų. Birželio 14-tą pamačiau kitoje Silio pusėje tarybinius tankus. Nubėgau į Daugailių paštą, kur sužinojau, kad Smetona pabėgęs, o prezidento pareigas eina mano geras draugas J. Paleckis. Strimagalviais nubildėjau į Kauną... Mano džiaugsmą aptemdė įsakymas apieisti butą name, kuris buvo numatytas miesto vykdomajam komitetui. Per dienas vaikščio-davau gatvėmis, o nakvodavau su šeima redakcijos kambarėly Maironio 14. Kartą, eidamas pro karo muziejaus sodelį, išgirdau P. Cvirkos balsą: "Palauk, pasikalbėsime!" Jis artėdamas barškino ryšulį raktų ir kalbėjo: "Nuo Vailokaičio apartamentų!" Jis džiaugėsi, kad tarybų valdžia geriausia namą Kaune perleidusi rašytojams, kad aš gausias daug geresnį butą. Netrukus susikrausčiau savo baldus į butą, kokio aš niekad nesvajojau. Aš su šeima, su gerais draugais Petru Cvirka, Stepu Žuku, Kostu Korsaku, Jonu Marcinkevičiumi, Kaziu Binkiu gyvenau geriausiuose Kaune Lietuvos milijonieriaus Vailokaičio rūmuose, kurių pirmieji du aukštai buvo atiduoti literatūros ir meno darbuotojų klubui. Aš buvau taip arti viso to kultūrinio sąjūdžio, kad man tereikėdavo nužengti du žingsnius laipteliais žemyn, ir patekdavau į nesibaigiančių kalbų, dainų, šokių ir kitokių pasilinksminimų srautą, o viso to kūrybinio gyvenimo vadovas P. Cvirka pas mane į butą užsok-davo per dieną kelis kartus". (Literatūra ir menas, 1974 m. kovo 8 d., 6 psl.).

Tilvytis pats kitoje Silio pusėje matė šliaužiančius so-vietų sankus. Besikalbant su Kaunu, jam be abejo buvo pasakyta, kad sovietų karo jėgos įsiveržė į tuometinę Li-tuvos sostinę, kad Lietuva jau neteko nepriklausomybės, bet Tilvyčiui svarbiausioji tos dienos žinia buvo Smeto-nos išvažiavimas, o ne kraštą ištikusioji didžioji nelaimė.

Sovietų karo jėgoms įsikišus į Lietuvos vidaus reika-lus ir prievarta primetus paleckinę vyriausybę, visą kraš-tą užgėlė nepaprastai didelė nusiminimo banga. Žmonės, patyrę apie baisią nelaimę, nerimavo, tuo tarpu Tilvytis, apsigyvenęs svetimuose namuose, tik du žingsniu nužen-ges žemyn, patekdavo į nesibaigiančių linksmybių srautą... Koks iš jo buvo poetas, jeigu jis, kartu su kitais panašiais rašytojais ir poetais galėjo linksmintis pačiomis liūdniau-siomis dienomis.

Bet gražiausias yra šis Tilvyčio atsiminimų pluošte-lis. Gražiai pakalbėjęs apie Cvirką, apie tuometinį savo viršininką, Tilvytis šitaip rašo:

"Aš jį laikiau visa galva už save didesniu, stačiai nepasiekiamu, nors jis ir buvo už mane žymiai jau-nesnis, o taipgi, kaip ir aš, nebaigęs dargi vidurinės mokyklos. Aš jaučiau, koks platus jo žinių ir minčių ratas, tad dar nesuprantamesnis buvo jo nerimas, kad jis nežina, ką rašyti. Mane stačiai kažkino jaus-mas, kad aš, tur būdą, šefo akys juokingai atrodau, šaukdamas į kovingą literatūrą svyruojančius ir ty-lenius. Kartais dargi pagalvodavau, kad mano nuo-širdumu, kurį sudėdų į eilėraščius, niekas netiki..." (Ten pat).

Lietuviai netikėjo Teofilio Tilvyčio nuoširdumu 1940 metais, netiki juo ir šiandien.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

IŠEIVIO DALIA

Rašo JUOZAS KAPACINSKAS

26

Pajutęs, kad aš jam būsiu neatlaidus, tuoj suma-žino arogantiškumą ir pradėjo jau visai kitu tonu:
— Čia matai, Amerika, labai gerai gyvename, visko turime, daug uždirbame, tai ir reikia labai gerai dirbti, kad būtų dar geriau.
— Tai ir dirbame, — atsakiau, — ko tau daugiau reikia? Ko taip smarkauji?
— Kodėl iš karto taip nekalbėjai, būtų nereikėję leis-tis į barnius. O aš būčiau patenkintas, kad retkarčiais ir pamokytum...
— 1970 m. gegužės šešioliktą dieną, sekmadienį, dir-žiau kaip ir kitas dienas. Bet apie pietus visai netikėtai mašinistas P. Vasquez atsirado netoli manęs. Toks vi-dutinio ūgio, meksikietiškos kilmės, niekuo neišsi-kiriantis iš savo kitių draugų, bet mėgo kitus pakoman-duoti. Pradėjo ir man kai ką nurodinėti. Kai aš jo ne-paklausiau, padėtis pradėjo komplikuo-tis. Žodis po žodžio bren-dė rimtas susikirtimas, o kai žodžiai ne-gelbėjo, mėgino fiziniais veiksmais panaudoti.
— Ak šitai? Aš tau parodysiu! — Tuoj metė švarką, pasiraityto rankoves, pasidėjo akinus, pada-rė rūšiai miną ir, sugniaužęs kumščius, žengtelėjo ke-lis žingsnius prie manęs. Jis, matyt, buvo tikras, kad aš pabėgsiu ir pabėgsiu. O aš stoviu ir nė krust. — Ko tu čia dabar skėtriojies? Geriau žiūrėk savo darbo ir man netrukdyk. — Bet kur tau. Jei jau užsigėdė pa-mokyti, tai kaip nieko neparodęs pasitrauks.
— Taip priartėjęs tik švyst kumščiu pro vieną ausį, pro kitą, pro nosį, bet neužgauna. Taip smagiai sklais-

tėsi viršutinėmis galūnėmis ir grasino, kol, matyt, pa-vargo, ar įsitikino, kad nieko negelbės. Pamatęs, kad ir tokie veiksmai nepadaeda — pasielgė gana kultūrin-gai: apsisuko ir nuėjo burnodamas: durnius, nieko nebijo. O gal pastebėjęs kad kiti šypsosi ir seka, kuo šis nuotykis baigsis... — atstojo. Ir nuo to laiko daugiau manęs nei mokė, nei gąsdino.

Panašių veiksmų teko turėti ir su kitais mėgstan-čiais rodyti savo jėgą. Tik kai įsitikina, jog nepajėgūs pabauginti, tada jau visai kitaip kalba ir kitaip elgiasi. Kiti net atsiprašydavo, o su kai kuriais ryšiai ir visai nutrūkdavo.

Žymių pakitimų įvyko darbovietėje. Po visame krašte buvusių negrų demonstracijų, įvairiuose dar-buose pradėjo atsirasti daugiau negrų. Tai buvo darbi-ninkai pirmą kartą lyg pagal įsakymą ir buvoro cingai baltųjų darbininkų skaičiai.

Negrai rašėjo užimintį tokius darbus, kuriems nebuvo pasirušę. Pakito darbo eiga ir aplinka. Tada kiekvienas ateivis europietis vis tik skaitėsi vertesnis ir kitaip supras-tas, nes darbus atlikdavo geriau. Sunku buvo patikėti, kad buvusioji padėtis taip galėjo pa-sikeisti.

Prigyvenom laikus, kai juodžiai smurtu ir demon-stracijomis siekė teisių ir privilegijų. Kadangi jie jau-tė užnugarį, žinojo, kad kažkas juos remia, tai mažai ko ir pašė. Nesipriešino, bet darbe nesiskubino, nesistengė. Dirbo tik dėl akių, tylomis, nežinia ką galvo-dami. Jų pažiūra į darbą ir gyvenimo logiką buvo tik-rai savotiška.

Jokio specialaus darbo dirbti nemokėjo ir nelabai norėjo pramokti. Jie nesijaudino, kai formanas ką pa-sakydavo. Formanai, tiesą pasakius, jų ir negąsdino. Su negrais jų laikysena buvo visai kita, negu su baltu

ateiviu: jiems neįsakinėjo, bet buvo tik lyg patarėjai. Iš jų nieko ir nereikalaujo, priešingai — juos mokė.

Jie buvo piskirti pagalbininkais, juos ruošė kva-lifikuotam darbu ir mokojo atlyginimą. Ir dar dau-giau: jei formanas neradavo paskirto kartu su tavim dirbti negro, tau priekaištaudavo, kodėl, girdi, nelai-kai to nevedono prie darbo? Belikdavo aiškintis, kad nuėjo nieko nepasakes.

Gera, aš jam parodysiu — tuoj jį pristatysiu. Nu-ėjęs paaukiau per garsiakalbį atvykti į rašinę. Netru-kus, pasirodė tau paskirtas pagalbininkas ir atėjęs sa-ko: — Tai ką — apskundei mane formanui, kad aš ne-dirbu? Ir vėl tau tenka aiškintis, kad visai neskun-džiau ir niekam nieko nesakiau. — Formanas atėjęs ir tavęs neradęs, paklausė, kur tu esi? Kai tu man nieko nepasakei, kur eini, pasakiau, kad nežinau — tai ir viskas.

— Ką tu čia kalbi? — akimis sužavavo, o formanas man sakė, kad tu manęs ieškai, ir liepė eiti padėti. Na ir būk gudrus sužinoti, kuris čia tiesą sako? Kuris ką užantų slepia. Tik tenka teisintis prieš formaną ir pagalbininką, kitaip — susilauki grasinimų. Kiekvie-nam, manau aišku, kad su tokiu darbininku darbo ne-padarysi. — Tenka darbą padaryti už jį ir save, ir dar teisintis.

Formanas, norėdamas abiem būti geras, vietoj tie-saus ir aiškaus pasakymo, kalba dviprasmiškai gud-raudamas. Prisistato save tik atliekančią pareigą, o judu žinokitės. Kartą pasakiau tokiam gudruoliui for-manui ironiškai, kad kai kitą kartą atsiysi dirbti, drauge duok ir grandinę prirakinti, tai negalės pabėgti. O dabar, matai, prapuola, ir abu turime bėdos... Ži-noma, formanas suprato, gal būtų, kad aš taip pat su-

Tėvų nameliai jau mums nebrangūs

Lituanistinio vadovėlio "Tėvų nameliai brangūs" pasiro-dymas ir įnešimas į mokyklas sukėlė didelį nepasitenkinimą lietuvių periodinėje spaudoje. Vienas kitas buvo mėginęs va-dovėlį ginti, tačiau po paskuti-nių įrodymų turėjo nutilti.

Nepriklausomos Lietuvos apšmeižimas (sakau ramia sa-jine "apšmeižimas", nes pa-veikslai ir kaikurie tekstai to-li gražu neatitinka nepriklau-somos Lietuvos laikotarpio) visai nesiderina su vadovėlio pavadinimu. Jeigu jau tie tė-vų nameliai tikrai tokie bran-gūs, tai apie juos ir, logiškai galvojant, turėtų ir vaizdai duo-ti ir tą "brangumą" atsižvel-giant. Jie turėtų būti suderinti su vadovėlio antrašte. Turėjo būti parinkta vaizdai ir tekstai, tą "brangumą" parodę.

Sakykim, nebuvo norėta to "brangumo" parodyti. Tai bent turėjo būti parodyta eilė-nė tiesa. Turėjo būti paimtas nepriklausomos Lietuvos kil-mo vidurkis, bet, deja, čia ir to nebūta. Parodyta išrinkti patys biaužiausi vaizdai, kokių tikrai nepriklausomos Lietuvos laikais nesame matę. Iš kur lieidėjai ištraukė tokias nuo-traukas, reikėtų konkrečiai ir aiškiai jų paklausti. Jeigu kur ir buvo užsilikę nesuspėję su-tvarkyti vietovių, tai yra tik mažos išimties, bet niekad ne-ra bendra visuma.

Gerbiamas Skaitytojai, ką gali pagavoti lietuvis vaikas, tokiame vadovėlyje pastebėjęs, koks tas jo tėvų namelių bran-gumas? Ir kada šalia vaizduo-jama dabartinės okupacinės santvarkos meto gražus pieš-nys?

Jis, be abejonės, pasvarstys: dabar tai gerai, o, kas buvo anksčiau — blogai.

Jeigu mes nebūtume matę nepriklausomos Lietuvos lai-kotarpio, tikriausiai lygiai taip pat pagavotume. Visą laimė, kad išgyvenome daugiau kaip 20 metų, savo akimis stebėjo-me pažangą ir kilią, buvo-me gyvi liudininkai, šiandien privalą tvirtinti didžiulę ne-tiesą, vadovėlyje vaikams pa-rodytą.

Šiandien yra atėjo jaunieji tėvai, leidžią savaį atžalyną lietuviškona mokyklosna. Jų dalis jau vos per miglas atsi-mena tą nepriklausomybės lai-kotarpį, o kiti gal ir visai ne-at-simena. Tai vienas reikalas. Kitas, nemažiau reikšmingas, kad jaunieji tėvai ne visuomet skaito visą spaudo, o dažno-ku, jie tikriausiai, kai ir nepaskaito jokios. Dėl būtų protestavę.

JONAS VAICIONAS

Ir būtų pasakę: vadovėli lauk!

O aš sakau šiandien: vado-vėlį lauk!

Viską mes skaitėme ir matė-me vadovėlio kritikoje. Viskas buvo pasakyta. Tik norėčiau viena pridėti: jeigu jau med-i-nė puslapyje parodyta nepri-klausomos Lietuvos kaupituko vietoje, tai kodėl šalia nebuvo įdėta kolchozininkas, dabarti-niu metu su paprastu kastuvė-liu purenas tą jam duotą skly-pelį žemės?...

Daug patriotiškų vaizdų ir patriotiškų rašinių, sako va-dovėlio rėmėjai. Kaip mes svarstome? Jeigu jau tikrai nieko nebūtų įdėta patrioti-ska, be abejonės, vadovėlis iš pat pradžių būtų buvęs pa-smertkas.

Man pačiam teko dalyvaui pasitarimuose su aukščiausiais švietimo vedėjais. Mums te-ko įrodyti vadovėlio propagan-dinį išsikišimą. Įrodymai bu-vo nesugriauti. Man teko ne-maloniausią pareigą po pasita-rimo pasakyti vyriausiesiems švietimo vadovams, kad mes tikėjome gražaus ir teisingo išsprendimo, bet, deja, švie-timo vadovai laikėsi savo, ne-liršo grasinti tiems, kurie bū-tų pasiruošę vadovėlį išimti.

Kokias bausmes gali šian-dien pritaikyti ponai švietimo vadovai? Pasakykit atvirai! Tai tik tuščiažodžiavimas. Tai tik bereikšmis grasinimas. Ap-verskime lazda kitu galu. Ne ponai švietimo vadovai gali ar turi teisę grasinti snakcijomis! Lietuviškoji patriotiškųjų visuo-menė kaip tik turi visą galią savo rankose. Nekalbū apie nutautėjusius ar pasidavusius okupantinėm įtakom. Jie yra, kiti visai be blogos valios, at-skilę nuo rezistencijos. Su-klaidintieji sugrįž, ir jų nie-kas nekaltins. Kaltins vadovy-bes.

Kas kaltins, norėtumėt klus-telėti?

Mano atsakymas: tauta.

Ta tauta, šiandien, besanti vergijoje, kaip iš daugelio pa-sirodymų matome ir matėme, kovojanti.

Atrodytų, kad pavergtą tau-ta krašte kovoja visokiomis priemonėmis, o mes čia, prie šingai jos nusistatymų, persā-me okupantinę propagandą. Gražu, nieko sau!

Kada mes palikome savo tė-vynę, prisiekėme kovoti už ją. To neužmirškime. Jaunes-niems tėvams ir mokytojams išaiškinkime.

Mes esame suaugę su savo tauta. Mes neleidime jos žemin-ti visokiom propagandom.

(Nukelta į 5 psl.)

pratau ir jo gudravimą, — pažvelgęs į mane pasakė: — Aš tau nieko negaliu pasakyti, ir nejuo.

Tuo tarpu patai, susitikęs bevaikštantį negrą, su juo kalbasi švelniai ir atsargiai, tarsi jaunavedys su nuotaka. Dažnai giria jo gabumus ir sumanumus, kad kartais tas neužsimanytų savo stiprios rankos prieš for-maną pavartoti. O ir tokių mėgėjų pasitaikydavo.

Štai vienas nutikimas, kuris parodo, kad negrai nesileidžia užgauliojami ir stumdomi. 1972 m. spalio dvidešimt antrą dieną, sekmadienį, rytą, atėjęs į dar-bą, rūbinėje persirengiau darbo drabužiais. Atrodo, viskas ramu, visi skuba persirengti. Bet staiga pasi-girdo kažkoks bildesys. Visi esantieji sužiburo į du su-sikibusius darbininkus. Mašinistas P. B. Vasquez (mek-sikietis) ir mašinistas D. Norris (negras), susikibė tamposi. Atskubėję daugiau darbininkų, juodu iš-skyrė.

Vėliau paaiškėjo, kad šis susikirtimas įvyko labai staigiai dėl kelių nepalankių žodžių. P. Vasquez pasai-kė, kad pabučiuotų jam į užpakalinę kūno dalį. D. Norris, ilgai nedelsęs, ir stuktėlėjo jam smūgį į tą vietą savo kaustytu batų, kad tas net pašoko aukšty-n... — Še tau bučk!... Po tokio smūgio, nors ir į sėdynę, padėtis surimtėjo. Šis už tokią dovaną norėjo atsi-ly-ginti tuo pačiu. Na ir susikibo. Nežinau, kaip būtų baigęsi, jei judviejų nebūtų išskyrę.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE

DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

JOS VISAD RAŠO

TEISYBĘ

TELEF.: PR 8-3223
DR. ANNA BALUNAS
AKU, AUSA, NOSIES
IR GYDYS
2856 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0580
Prima ligoninė pagal susitarimą
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
640 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
3434 WEST 71st STREET
Ofis: HEmlöck 4-5849
Resid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5. trečiadieniais
ir šeštadieniais 9-12 val.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia,
skambinti 3-9001.

DR. NINA KRAUCEL
KRIAUCELIŲNĖ
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
2750 WEST 71st ST.
Telef.: 776-3717
Neatliepia — skambinti
846-3906
Valandos pagal susitarimą.

Ofis tel. HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2454 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofisio telefonai: 776-2880
Naujos rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendrą praktiką, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisio telefonai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-7223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį
nuo 9-12 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofisio telefonai: HEmlöck 4-2123
Resid.: Gibson 8-6195
Prima ligoninė pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefonais GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2250 West 83rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5034

ROCKFORDO NAUJIENOS

Darbas ejo pagal planą

Geras statybininkas pirmiausia padaro gerai apgalvotą planą. Pagal šią dieną aplinkybes, nors ir sunkias, bet atsižvelgiant į rezultatus. Čia noriu priminti tą mūsų lietuvių tautos didžiausią šventę Vasario Šešioliktąją, jos iškilmingą minėjimą Rockforde.

Petro ir Povilo lietuvių bažnyčioje buvo pamaldos už Lietuvą ir žuvusius kovotojus už laisvę. Atlikta su giesmėmis ir vargonais, labai jaudinančiai. Ir lietuvių klubo didžiojoje salėje minėjimas oficialiai praves-tas puikiai, su menine progra-ma — dainomis, muzika ir kalbo-mis. Baigta užkandžiais, svečių programos dalyvių vaišėmis ir šokiais.

Nors mūsų lietuvių kolonijos skaičius sumažėjo ir rengėjai rūpinosi, kad nesudarysime tą

skaitlingą publiką, kokia suei-davo pirmiau minėjimuose. Vie-nok dirbant vieningai, su visų pritarimu, minėjimas pasisekė. Svarbiausia tai, kad šių metų aukos perviršio pereinamą metus. Kad mūsų nuosirdūs tautiečiai nenustojų vilting. Šiandien mūsų tėvynė Lietuva okupuota ir prispausta žiauriausio rusų komunistų režimo, gliai tiki, kad ateis diena ir Lietuva bus laisva. Ženkla rodo. Žymiausias rusų tautos rašytojas Solženicinas permato Rusijai pavojų. Kad iš-gelbėtų rusų tautą iš to pavo-jaus, siūlo pasitraukti iš Lie-tuvos, Latvijos, Estijos ir kitų okupuotų šalių. Rusai komunis-tai gerai žino, kad neturi pasi-tikėjimo svetimosi žemės, neiš-vingiamai karas su kitais įvyks. Amerika išgelbėjo rusus nuo Hitlerio, bet rusai dar neatsi-skaitė su Amerika.

Aukos

Čia noriu pranešti Naujienų skaitytojams visų aukojusių var-dus. Žymiai garbingai pasiro-dė su šimto dolerių auksa Ma-rija Dimšienė.
Po 50 dolerių — jų vardai se-ka: A. L. B-nės Rockfordo apylinkė, Dr. Valentinas ir Aldona Pliopliai, D-rė Danguolė ir Sta-sys Surantai, Augustinas Ka-pačinskas, ir didžiojo dievačio "Perkūno" klubas.

Po 25 dol. — SLA 77 kuopa, Juozas Bacevičius, Stasys ir Ona Tikuišis, Jonas Šernas, Jonas ir V. Kiznis, J. Skuodas, Antanas Smatavičius. Dr. Leonardas Re-menčius \$20.50.

Po 20 dol. Petrė Ulinskienė, Augustinas Pocius, Kazys ir P. Rutkauskai, Monika Stankienė, Jonas Bielskis, Jurgis Milas, Pe-tras Šernas, Viktoras Domeika.

Po 10 dol. Justinas Bubelis, Lietuvių Pensininkų Klubas, Bronius Daukšis, Jonas Staš-kauskas, Liet. Klubo moterų sky-rius, Domicelė Bubelienė, Juo-zas Augustis, Martynas, Kaspas, Albinas ir žmona Gatspū-das, Klemas Poliakaitis, Jonas Stružas, Edita Šernas ir sūnus Paulius. Juozas ir Ona Undrai-tis, Jurgis Triukšyns, Jonas Ma-kūnas, Kazys Jasinskas, Anta-nas Gimžinas, Stasė Špokienė, K. Klafonienė, Juozas Salučka, Aleksas Dičiūnas, L. Petras Ve-lykis, Algis Bacys, K. Juškevi-čius, Mykolas Augustis.

8 dol. Liudvikas Cepulis.
5 dol. Kazys ir Nelie Mockus, Kazė Jameikienė, Marija Ružie-nė, Juozas Zauka, Alviara Bartu-sevičienė, Pranas Aglinskis, Vin-cas Rimas, Ona Sinkevičienė, J. ir O. Paliūnaitis, Ona Širvinskienė, Vytautas Salučka, Stasys ir M. Cepulis, Lucy Martell, Ona Vi-čiūnienė, Nick. Kuzmicki.

3 dol. B. M. Rutkauskas.
2 dol. A. Kvecas, J. Kulvins-kienė, Elena Ivanauskas, Petras Alinskas.

Po 1 dol. P. Padvaiskas, M. Zo-lynas, Ad. Puidokas, Kaz. Barz-dukas, Dapkienė, Bliznikas, A. Pileckas, Edvardas (neišskaito-ma).

Viso surinkta aukų \$1,120.50. Rockfordas didžiuojasi ir dėko-ja aukotojams.

A. L. Tarybos skyrius širdin-gai dėkoja p. Šalnienėi už baž-nyčioje giedotas giesmes ir sa-lėje atliktas dainas, taip pat ir Lietuvių šaulių rinkinei už da-lyvavimą minėjime.

Aukos priėmė ALT skyriaus kasininkas A. Pocius ir pasiun-tė ALT Centru. žvalgas

OZKA IR PIEMUO

Piemuo ginė ozkas. Viena oz-ka ėmė ir atsiliko nuo bandos. Šaukęs ir neprišaukęs piemuo sviedė ją akmeniu ir pataikęs nu-mušė ragą. Tada pradėjo ozką maldauti, kad nepasakytų šei-mininkui, o toji atsakė:

— O, neišmintingiausias iš pie-menu, kad ir tylesiu, nulausė ragą visi pamatys.
Aiškos kaltės nepaslepei.
Ezopo pasakėčia

LB Marquette Parko susirinkimas

LB Marquette Parko apylin-kės, įvykstančiame balandžio 7 dieną, 11 val. 45 min. šv. Mer-gelės Gimimo lietuvių parapijos mažesnioje salėje, susirinkime valdybos bus pasiūlyta tokia darbotvarkė: 1) Susirinkimo atidarymas, 2) Mirusiųjų apy-linkės lietuvių, registruotų apy-linkėje, prisiminimas, 3) Dar-bų prezidiumo sudarymas, 4) Pereitų metų susirinkimo proto-kolo skaitymas, 5) Apylinkės Valdybos ir Kontrolės Komisijos pranešimai, 6) Svarstymai dėl pranešimų, 7) Reikalingų val-dybai narių pririnkimas, 8) At-stovų į apygardos suvažiavimą rinkimas, 9) 30 metų nuo pa-sitraukimo iš krašto galimas su-kakties iškilmingas minėjimas, jo svarstymas, 10) Klau-simai, sumanymai. Uždarymas. Tautos Himnas.

Remdamosi LB įstatų 77 straipsniu, valdyba laikys susi-rinkimo teisėtai dalyviais tik registruotus apylinkėje lietu-vius. Nors jie būtų buvę užsi-registravę apylinkėje ir anks-čiau, susirinkimo dieną prie-jimo privalės užsiregistruoti specialiuose lapuose. Kiekvienas užsiregistravęs gaus tam tikrą žymenį.

Valdyba pernai išrinkta dve-jiems metams. Įstatai kalba apie pusės narių perrinkimą kas-met. Šis įstatas neaiškus, da-bar aiškinamas Garbės Teisme. Jei iki susirinkimo Garbės Teis-mas bus klausimą išaiškinęs, valdyba remsis jos sprendimu. Dėl įstato neaiškumo valdyba keletą dienų sutruko su darbot-varkės paskelbimu.

LB Marquette Parko Apylinkės Valdyba

Žvejyba okeanuose

Komunistinių kraštų žvejai smarkiai sumažino žuvis Atlanto ir Pacifiko okeanuose, ypatin-gai prie Amerikos krantų. Kai kurios žuvų veislės kaip antai plekšnės, menkės, pilkos ir kit. sumažėjo trimis ketvirtadaliais, o kai kurios žuvų rūšys, atrodo, jau išnyko. Silkių, kadaiše bu-vusios pigiausios ir populiariau-sios žuvies, krautuvėse už jo-kią kainą nebegalima gauti.

JAV Žvejybos tarnybos žinio-mas praeitų metų liepos mėnesį Atlanto okeane Amerikos pak-raščiuose žvejojų 210 svetimų valstybių laivai, jų tarpe sovietų buvo 178 laivai, 10 laivų rytin-ės Vokietijos, 7 lenkų ir 7 japo-nų, 4 Vakarų Vokietijos ir po-du ispanų ir bulgarų.

Išilgai Pacifiko pakraščiu 1970 metais sovietų ir japonų laivai sugavo 5 milijonus svarų žuvis ir kevalinių (vežių, krabų

ir t. t.). Tikrai ir esant Orego-no ir Washingtono pakraščiais tiek sumažėjo, kad Amerikos žvejai 1966 m. dar jų sugavo 21 milijoną svarų, o 1971 metais jau tik 10 milijonų.

Zuvis masinai gadyti ir nai-kioti daug padeda žvejų laivuo-se įrengti elektroniniai aparatai, kurie "nuklauso", kur sle-piasi žuvų spiečiai. Žvejams be-lieka tokius spiečius apsupti tinklais ir žuvis susemti.

TEVŲ NAMELIAI JAU MUMS NEBRANGŪS

(Atkelta iš 4 psl.)

Leiskite trumpai pasivaikš-čioti po šį kraštą. Leiskite stap-telėti kai kuriose Čikagos vie-tose, kur dar ir šandien negris-tos gatvės, išdaužinėti langai užkaišioti deklais ar net lovų patalinėmis. Leiskite žvilgte-lėti į nuogus ar pusnuogius vai-kus, besivalkiojančius negris-toje duobtoje gatvėje...

Tiesa, šandien tokių vietų mažai, bet prieš keliolika me-tų tokių rasta šitai kvartalė-liai. Dar ir dabar turime to "grožio" nuotraukų.

Arba patraukime vieškeliu Memfio link. Pasidairykime po lygumas. Mylių mylios pra-skrenda, o nieko kita nematy-ti, tik mažiulės medinės lū-nelės, supuvusios, aptriūšusios stogais, daug kur be langų.

O, Dievulėli tu mano, argi matei kada mūsų nepriklauso-moje Lietuvoje tokių gyven-viečių?...

Kažin, kad tokių vietų nuo-traukas taip imty ir sudėtų jaunimui knygos ar pagrindi-niai vadovėliai Amerikoje? Su-dėtų, nurodant šio krašto pa-grindinius pavojus. Ai, ai, ai!... Ar neišlektų tokie vadovėliai iš pirmos dienos, kad net lapai išlaktytų į visas puses?

Ką čia ir šnekėt... Ave, Amerika, brangūs vai-kučiai! Ji graži, ji gera, ji puoš-ni, ji tobuliausias kraštas pa-saulyje. Jūs, ta, matei iš jums skirtų knygų, kur iš puslapių veržiasi moderniausias dan-goraižiai, keliai kupini auto-vežimų, fabrikuose darbinin-kai parėdyti gražiais, tinka-mais drabužiais...

Prastas paukštis, kurs savo lizdą teršia, o dar prastesnis, jei befersdamas suklaidina ma-nės Vokietijos, 7 lenkų ir 7 japo-nų, 4 Vakarų Vokietijos ir po-du ispanų ir bulgarų.

Išilgai Pacifiko pakraščiu 1970 metais sovietų ir japonų laivai sugavo 5 milijonus svarų žuvis ir kevalinių (vežių, krabų

Mielai

JANINAI DAUNORIENĖ

ir kitiems artimiesiems, jos Mamai mirus, reiškia užuojautą

D. ir A. KUPČIKAI

A. A. VYTAUTAS BANYS

Gyv. Brighton Parke

Mirė 1974 m. kovo mėn. 25 dieną, 7:20 val. ryto, sulaukęs 53 me-tų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kauno apskr. Amerikoje išgyveno 24 metus. Paliko nuliūdę: žmona Irena, pagal tėvus Folk, dukrė Eleanor Mundo, jos vyras Jerome, sūnus Stephen, anūkė Charlena ir kiti gi-minės, draugai bei pažįstami.
Lietuvoje liko 2 broliai ir 2 seserys.
Latvijoje liko brolis.
Priglobęs šaulių organizacijai.
Antradienį, 6:00 val. vak. kūnas bus pašarvotas Eudeikis, Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 So. California Avenue.
Ketvirtadienį, kovo 28 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koply-čios į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pa-maldų bus laidojamas šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Vytauto Banio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarnavi-mą ir atsilveikimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukrė, sūnus, anūkė, giminės.
Laidotuvių Direktorai David Gaidas ir Gerald Daimid. Telef. LA 3-0440.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Pakvieskite vieni kitus ir vienas kitam atleiskite, kaip Viešpatys jums atleido". — Kol. 3:13.

Visuomet turime būti pasirengę atleisti. Mūsų maloningumas ir noras atleisti ir nemanyti nieko pikta, turi pasirodyti visuose mūsų žodžiuose ir darbuose. Tuo atžvilgiu mes būsimė panašūs į Dievą, nes jis yra ma-loningas, palankus, labdaringas ir atleidžia mūsų nusidėjimus. Mūsų širdys turi būti pripildytos tokios atleidimo ir pasigallėjimo dvasios, taip, kad ne ant mūsų veidų nepasirodytų pyktis arba rūstumas. Iš tikrųjų širdies turime atleisti savo broliams, o tada mūsų dangiškasis Tėvas atleis mūsų nusidėjimus.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gaukite nemokamai, jei parsiųsite tokiu adresu:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

TEL.: YARDS 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YARDS 7-1911

GULAGAS

Draugo S. m. kovo mėn. 16 d. Solženicino pavadėdė skiemė-Mosklo, Meno ir Literatūros priede atspausdintas, švelniai tarjant, keistokas S. Kalvaitis straipsnis antrašte *Solženicinas — Gulagas — Archipelagas*.

Pirmiausia, skaitytoja nustebina skaičiavimas: kyla įtarimas, kad skaičiuoti nuo vieno iki keturių ne taip jau lengva!

Nagi, pažiūrėkite:

Pirmiausia ne visada kaip reikiant rašoma šio autoriaus pavardė. Dėl alfabetų skirtumo rusų tikrinius daiktavardžius rašome iš garsų. Autoriaus pavardė trečiajame skiemenyje esantis "i" tariamas garsu tarp "i" ir "u". Rusų kalboje šis garsas vadinamuoju "jery" ženklu. Nuo carinės aneksijos laikų buvo lietuvių raštuose praktikuojama ta "jery" transkripcija lotynų alfabeto "y" (ilgąja). Iš tradicijos tos pat tvarkos reikėtų laikytis ir dabar. Tad pagal ją reikėtų rašyti Solženicynas su ilgą "y" trečiajame skiemenyje.

Juk tasai "i", kurį autorius siūlo "pagal tradiciją" pakeisti "y" yra ne trečiajame

Solženicino pavadėdė skiemė-Mosklo, Meno ir Literatūros priede atspausdintas, švelniai tarjant, keistokas S. Kalvaitis straipsnis antrašte *Solženicinas — Gulagas — Archipelagas*.

Kas dėl "tradicijos", tai manau ją esant *lenkiška*, taigi mums jos laikytis visai nėra reikalo. Juk lietuvių kalba visai nepanaši į lenkų. Šitaip aš įsitikinęs visai ne dėl to, kad būčiau "sovietinis" lenkų priešas, visai ne! Priešingai turiu daug simpatijų lenkų tautai, o taip pat pažįstu labai ma-lonių lenkų, kad ir lenkų — šachmatininkų.

Na, kaip ten bebūtų, iš tos "tradicijos" nemokantiems rusiškai lietuviams maža naudoties ištais "i", kaip lietuviškai trumpąjį, o "y" — kaip ilgąjį, o kuris iš jų panašesnis į "jery" (aš, vis dėlto, be tradicijos rašyčiau jery) — sunku pasakyti. Manau, kad i... nes... kietesnis! Tiek to!

Toliau autorius demonstruoja savotišką rusų kalbos mokėjimą:

Akronimas "Gulag" sudarytas iš santrumpų šių žodžių: Glavnoje upravlenije lageriam, t. y. vyriausioji stovyklų valdyba ar valdyba. Mūsų laikraščiuose akronimą "Gulag" aiškinusieji tekiavo tik dėl vienos kalbinės smulkmenos, būtent, rusų kalbos žodžiais pateikė lietuvišką konstrukciją — Glavnoje upravlenije lagerel. Rusų kalboje upravlat' ir upravlenije valdo, inagininka, vadinasi sakyti rašytina 'upravlenije lageriami'. Rusų mokytų nelankiusieji, jei abejo-tų šios pastabos tikslumu, gali lengvai pasitikrinti, pažvelgę net į Langenscheidto kšieninį rusų kalbos žodyną.

Jei S. Kalvaitis, užuot pasinaudojęs Langenscheidto kšieniniu rusų kalbos žodynu, būtų paėmęs "Slovar" Russkogo Jazika" (Rusų kalbos žodynas), tai ketvirtame šio, SSSR Mokslų Akademijos, Rusų kalbos Instituto išleisto veikalp tome, būtų radę keturis — nelemtas skaičius! — žodžio upravlenije apibrėžimus. Iš šių apibrėžimų pirmasis atsako (onai S. Kalvaitis valdo, t. y. regiert vok) — inagininko klausimą, o trečiasis, kuris reikalingas Gulagui, — kilmininko. Kiekvienas apibrėžimas pailiustruotas pavyzdžiais, iš kurių kai kuriuos pacituosiu.

1. Upravlenije paravozom. Upravlenije avtomobilem — inagininkai.

3. Režisserskoje upravlenije teatre. Upravlenije železnoj dorogi. Gorodskoje upravlenije stolic. Trafiit sočni tisiac rublei na oždoravlenije gorodov. Čia visur kilmininkai. Ir tai suprantaime! Apibrėžime 1, turimas galvoje rėkšmas, būtent, vairavimas, o Apibrėžime 3, upravlenije reiškia tam tikrą įstaigos administracinį organą, o Gulag kaip tik ir yra organas, t. y. čia turi būti Glavnoje Upravlenije Lagerel, o ne Lageriami!

Pagaliau, ir laikraščiai rusų kalba, pav. Novoje Russkoje Slovo, būtent šitaip išsifruoja šį akronimą: Šei ponas S. Kalvaitis suabejoję mano pastabų "tikslumu", tai prašau atvaizduoti pas mane ir įsitikinti!

Čia pat pravartu prisiminti rusų posakį "šlišal'zyon, da ne znaet, gdie on". Senais gerais "česais" tasai posakis Mariampolėje buvo "išverstas" į lietuvių kalbą šitaip: girdejo, kad zvanija, tik nežino kurioje bažnyčioje. Šio atveju bažnyčių vaidmenį vaidina žodžio "upravlenije" skirtingi apibrėžimai.

Paukščių rykštė

Nuo praeito rudens spalio mėn. Graceham kaimelio gyventojai Maryland — valstijoje kenčia nepaprastą paukščių invaziją, kurios nusikratyti nebeturį vilties. Vienintelė viltis yra, kad pavasarini atėjus galbūt la grėsminga okupacija baigsis, jei paukščiai patrauks tolyn į šiaurę.

Maryland sveikatos įstaiga apskaičiuoja, kad kaimeli yra apšėdė mažiausiai 10 milijonų juodųjų špokų — štarų (starlings), rėksnių (grackles) ir juodųjų strazdu. Ta daugmilijoninė armija per dienas išsisklaido po laukus ir krūmus, bet saulei leidžiantis susirenka į kaimą, kur sutūpi ant stogų, tvorų ir artimo miško kelio medžių tiek, kad jų šakos sunkumo nebeišlaikę lūžinėja.

Blogiausia, tai jų nesulaikomas klegesys ir jų išmatos, ku-

riomis visos apylinkės žemė, pastatai, tvoros ir kt. yra jau apdengta kelių colių storumo kiodu.

Būdami alkani tie milijonai puola visa, kas gyva — laukinius žvėrelius ir naminius gyvulius, įsiskverbdami į tvartus sulesu gyvulių grūdinių pašarų. Žmonės rimtai įbauginti ginasi nuo paukščių šratiniais šautuvais, baidymais ir gsdinimais, kurių šie paukščiai visiškai nepaiso. Baimė, kad dėl paukščių pridarytos nešvaros: kils epidemija — plaučių liga — histioplasmosis.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Astronautai Čikagoj

Šiandien, antradienį, kovo 26 dieną, Čikagos miestas ruošia išskilmingą priėmimą ir pagerimą Amerikos astronautams, kurių devyni dalyvaus paradi-miesto centre. Tai jau keturioliktą kartą Čikaga pagerbia erdvių didvyrius. Pagerimo parade dalyvaus pirmojo Skyl-lab komandieris Charles Pete Conrad, Dr. Joseph Kerwin, Paul Weitz, Alan Beans, Owen Garriot, Jack Louisma, Gerald Carr, Edward Gibson ir William Pogue.

Alan Bean yra numatytas komandieriu Apollo — Sojuz projektui liepos mėnesį 1975 metais, kur Amerikos astronautai erdvėje turės kelioms dienoms sujungti JAV erdvėlaivį su so-vietų erdvėlaiviu.

Žiema pavasari

Kaip negalima pasitikėti Čikagos oru, parodė šis — kovo mėnuo. Kovo 3 d. temperatūra Čikagoje pasiekė šilumos rekordą — 80 laipsnių aukščiau nulio, o praėjusį sekmadienį, kovo 24 dieną buvo rekordinė žemiausia temperatūra — 17 laipsnių dienos ir 5 laipsniai nakties pietu. Tokio šaltio rekordas Čikaga savo amžiuje pėra dar turėjusi. Iki šiol kovo 24 d. — 11 laipsnių aukščiau nulio buvo 1940 metais. Normali šiam laikui temperatūra yra tarp 30 ir 40 laipsnių aukščiau nulio.

Žmogžudžio nepaleido

Suimtas ir laikomas kalėjime be užstato tūlas Richard Bask, 23 metų amžiaus, gvy. 2229 W. 72 St., kuris nužudė 84 metų amžiaus senutę Mrs. Loretta Hope, gyvenusią 2251 W. 72 St. Baskę girtuokliuodamas artimoje tavernejo pritrūkęs pinigų įsila-žė į Mrs. Hoppe namus ir parei-kalavo pinigų, o kadangi ji atsisakiusi pinigų duoti, jis aštuoni-ais peilio smūgiais ją subadė ir jos namą keliolose vietose pa-dėgė.

Kelia popieriaus kainą

Milwaukee Journal ir Milwaukee Sentinel nuo šio pirmadienio pakelia kainas iš 12 į 15 centų. New York Post irgi pa-siskelbė pakelianti kainą iš 15 c. iki 20 centų kopijai. Adminis-tracijų aiškinimu šie laikraščiai turi kainą kelti, kadangi pa-brango ne tik algos, bet ir po-pierius, dažnai ir kiti reikme-nys.

10% šiltesnė žiema

JAV oro tarnyba apskaičiavo, kad praėjusi žiema buvo 10 nuodimėjų šiltesnė negu būna normaliai ir ta aplinkybė daug padėjo, kad kuro ir šildymo medžiagos stoka buvo mažesnė negu prisiųgiota. Ypač pastebė-tinai šiltesnė buvo ši žiema JAV-bių šiaurvakariuose ir Pietryčiuose.

Gėlių paroda

Čikagos McCormick Place di-džiulėje salėje vyksta viena gra-

žiausių parodų — šešioliktoji metinė gėlių ir daržininkystės paroda, kurią ruošia susidėjusios visa eilė gėlininkystės, daržininkystės ir pan. draugijų ir klubų. Parodoje yra net "miškas" piknikams, kur lankytojai galės atsivėsti savo vaais ir tame "miške" papiknikauti.

Paroda tęsis iki kovo 31 die-nos. Paroda atidaryta šeštad., ir sekm. nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro, o kitas savaitės die-nas nuo 11 v. ryto iki 10 val. vak. Kaina suaugusiems \$3, vaikams \$1.50.

TRUMPAI

— A. a. Dr. Stepono Biežio mirties metinių minėjimas ir jam paminklo šventinimas bus gegužės 19 d. Iš įvairių organi-zacijų yra sudarytas komitetas, kurio prezidiumu išrinkta T. Blinstrubas — pirm., inž. J. Jur-kūnas — vicepirm., A. Kalvaitis — sekr., J. Juodikis — išd.

— Lincoln Parko teatre, 2021 No. Stockton Dr., bus kursai pradedantiems bei pažengusiems teatro ir scenos meno mė-gėjams nuo balandžio 15 iki rug-piūčio 29 d. antradienį ir ket-virtadienį vakarais. Suinteresuoti gali registruotis balandžio 9 ir 10 d. nuo 7:30 iki 10:00 val. vak. Kursus organizuoja ir re-mia Chicago Parkų distrikto.

— Toliu šlutas ir ponis už-sakė stalą Lietuviai Televizijoje valdybai bei artimiausiems ben-dradarbiams, kurie padeda iš-laikyti pasididžiavimo vertą pas-tangą, suteikiant galimybes nau-dotis ir gerėtis pačia reikšmin-giausia moderniųjų laikų komu-nikacijos priemone. LTV reikš-mė dar daugiau padidėja, nes kartu su T. šluta, pradėjusiu toje srityje karjerą technologu arba mechaniku, išaugo visa ei-lė rekordavimų bei filmavimo ir kompozicijos specialistų. Tie dalykai jau yra sėkmingai pa-naudojami jamžinant paskirų asmenų bei grupių pastangas. Malonu bus pamatyti LTV pir-mūnus tarpe Amerikos pirmojo dienraščio pirmūnų bei jų ai-nių 60 m. sukakties progą.

— Dr. Nina Kraucel — Kriau-čeliūnaitė, moterų ligų specia-listė, perkėlė savo kabinetą į Marquette apylinkės centrą — 2750 West 71st St.

♦ Naujienų Jubiliejinis Ban-ketas, atžymintis 60 m. sukaktį, įvyks balandžio 21 d. 6 val. vak. Beverly Country klube, 87-ta ir Western Ave. Visa programa atitiks tos progos geras nuotai-kas prie gerų pietų, šampano ir gero patarnavimo, derinantis įvykio ir meninei programai, grojant orkestrui, geroje draugystėje ir patraukioje aplin-koje.

Banketo progą ruošiamas su-kakties leidinys su vakaro pro-grama, organizacijų ir asmenų sveikinimais, verslo įstaigų bei profesionalų garsinimais, ku-riuos priima taip pat rezervuoja vietas Kristina Austin ir Ema Petraitienė Naujienų adminis-tracijoje.

Rengimo komisija, maloniai kviesdama visus dalyvauti, pra-šo vietas grupėms ar pavieniai rezervuoti iš anksto, kad tinkamai visus svečius priimtų ir ap-tarnautų. Stalai po 10 asmenų. Bilieto kaina 15 dol. asmeniui. (Pr).

CEPULIS NOTARY PUBLIC

Income Tax Service

3548 SOUTH EMERALD AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60609

Tel. LA 3-1387

(Skambinti po 6 val. vakaro).

Pensijos ir kompensacijos iš Vokie-tijos ir iš kitų kraštų, pilietybės po-pieriai, įvairių valstybės formų pildy-mas. Interesantu reikalais lankosi valdžios ir savivaldybės įstaigos bei konsulatuose. Padeda sutvarkyti pen-sijas ir bedarbių pašalpas bei kitus panašius reikalus. Taip pat paruošia imigracinius dokumentus ir išskvie-dimus į Ameriką. Sudaromi testamentai ir asmenų paieškosimai. Kreiptis as-meniškai arba laiškais.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RUŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. - PRospect 8-2233

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

RELIABLE CLEANING WOMAN

General housework, one day

per week.

Steady, in Winnetka.

446-3582.

BUSINESS CHANCES

Biznio Proges

ISNUOMOJAMA VEIKIANTI TAVER-

NA su visais įrengimais. Tauraitis

3267 So. HALSTED ST.

Tel. 225-3084

MAIL CARRIERS UNIFORM

BUSINESS

With cleaning and tailoring. For sale

with or without building. Two stores

and 2-5 room apts. \$50,000 gross

sales in 1 year. Selling because of

poor health.

5157-59 So. ARCHER AVE.

Phone RE 5-4568

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMI 2½ šviesūs kamba-

riai su baldais suaugusių porai be

vaiku ir namu. Reikalaujamas rim-

tas poztas. 4437 So. Campbell Ave.

— Chicago Parkų Distrikto

ruošia lėlių ir kitų vėlykinių

bei ankstyvo pavasario gėlių pa-

roda Garfield ir Lincoln parkų

gėlynuose nuo balandžio 6 iki

21 d. Žydinčios Nellie baltosios

Vėlykų lėlijos, baltieji ir mėly-

nieji hiacinčiai ir ramunės domi-

nuos tuos gėlynus. Lankymo

laikas nuo 9 ryto iki 9 val. vak.

Įėjimas nemokamas. Iš anksto

įsitarus, ekskursijoms duoda-

mi vadovai.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Tel: REpublic 7-1941

NAUJAS ADRESAS

Leonardo Eringio

LEONARD'S "TEXACO"

6801 W. 87 STREET

Oak Lawn, Illinois

Telef. 598-9776

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Tel. 434-4660

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public.

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai.

pildomi pilietybės pareiškimai ir

kitoki blankai.

Federalinių ir valstijos pajamų

mokesčių apskaičiavimas

INCOME TAX

Nekilnojamo turto pirkimas

pardavimas

REAL ESTATE

Parų pailidijimas

NOTARY PUBLIC

Draudimo Informacijos

INSURANCE

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63 St. (prie Sacramento)

Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNO-JAMO TURTO PIRKIMAS - PAR-DAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

1369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI

AR PARDUOTI NAMĄ?

SUSISIEKITE SU

CONNIE DAGYS

*RESIDE REALTY

Tel. 555-2064

Šis būsite užtikrinti sąžiningai

atstovai!

DABAR LAIKAS PIRKTI

DIDELIS modernus 6 kambarių na-

mas ir 3 kambariai beisimantai. 2 au-

to garažas, apie 50' lotas. Pažiūrėkit.

\$19,500.

2 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto garažas.

Modernios virtuvės ir vonios namas

su židymais ir elektra, arti Para-

mos. \$28,900.

KOKS PIRKINYS! Nuo stiliaus 4

butų mūras namams. Nalė atiduo-

da už \$47,000. Arti parko.

1½ AUKSTO apie 20 metų mūras.

2 butai įrengtas beisimantai namas

lotas garažas arti mūro. \$26,900.

8 BUTŲ MŪRAS. Abie \$14,000 na-

mas. Pavyzdinis finansavimas rim-

tam žmogui, arti parko. \$59,900.

KOLONISTŲ poniškas 2 aukštų mū-

ras. 7 dideli kambariai, įrengtas beis-

simantai. Centrinis šildymas ir vėsi-

nymas. 2 auto garažas, Arti Kedzie ir

parko. \$39,500.

PUKITS KAIT NAUJAS 4 kamba-

rių modernus mūras. Įrengtas beis-

simantai. 2 auto garažas. Turi salite

keltis į Marquette Parka. \$22,000.

LIUKSUS 3 BUTŲ apie 15 m. mū-

ras ir mūro garažas. Vienas blokas

nuo parko. \$45,000.

VALDIS

REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200